

Előfizetési ár:

Egész évre	— — —	4 K.
Fél évre	— — —	2 K.
Negyed évre	— — —	1 K.
Egyes szám	— —	20 f.

AZ ERDŐ

Hirdetések

egy hasábos garmondszedés milliméter soronkint 10 fillérrel, táblázatos és garmond betűnél kisebb betűfaj szedés másfélszerees egységárral számított. — Az egész oldal négy hasáb széles.

Szerkeszti:

Erdészeti és vadászati szaklap kisebb erdők birtokosai és kezelői, erdészeti altisztek, erdőőrök és vadőrök részére.

BALOGH ERNŐ

m. kir. erdőtanácsos

TULAJDONOS ÉS KIADÓ AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET.

Előfizetőknek az álláskezeslet és kínálat rovata rövid közlésekre díjtalanul áll rendelkezésére.

Az előfizetési ár «Az Erdő» kiadóhivatala címén Budapest, V., Alkotmány-utca 6. szám alá küldendő. Ide intézendők a lap szeptember-küldésére vonatkozó reklamációk is.

A lap szellemi részére vonatkozó levelezés (kéziratok stb.) «Az Erdő» szerkesztőségéhez, Budapest, V., Zoltán-utca 16. sz. intézendők. Kéziratok vissza nem adatnak.

«Az Erdő» munkatársai megfelelő irói tiszteletdíjban részesülnek, a melyet a szerkesztőség évnegyedenként utalványoz. A lap után netalán származó tisztajövedelem teljes összegében az Orsz. Erdészeti Egyesület által kezelt oly alap javára fordítatik, a mely — később meghatározandó módon — e lapra előfizető erdészeti altisztek, erdő- és vadőrök javára fog szolgálni.

TARTALOM.

Erdészeti építkezések. (Kolozs József.)
A hivatásos vadász serétes puskája. (Schneider Árpád.)
A házinyúltenyésztés, mint jövedelmező mellékfoglalkozás. (Craus Gaston.)
Különfelek: «Az Erdő» 1913. évi tiszta jövedelme. — Halálozás. — Közgyűlés. — Erdészeti altisztek táncmulatsága. — Nyugdíjbiztosítás. — Időjelzés.
Változások az erdészeti szolgálat köréből.
Szerkesztői üzenetek.

Erdészeti építkezések.

Irta: Kolozs József m. kir. főerdőmérnök.

(Vége.)

III. Rőzsebakgátak.

12. Az előméret első rovata szerint készítendő 11 fm. bakgát.

1 fm. 2 m. szélességű rőzsebakgát — minden 2 m. távolságban 2 lábú bakokkal, zsámolyfával, 3 drb. súlyfenékkal, 40 cm. vastag átfont rőzseterítéssel, átlag 20 cm. vastagságban és 2 m. hosszúságban kőanyagterheléssel való elkészítéséhez kell:

a) Bak.

1 fm. 20 és 30 cm. vastag gömbölyű fenyőfának kötéséhez és elhelyezéséhez kell a N. É. T. 280. oldal 29—31. és 23—25. tételeinek I. rovata szerinti munkaszükségletnek 50%-a.

$\frac{0.75 + 1.25}{2} \times 2^* \times 20$ ács munkaóra a 20 fill. = 40.00 fill.

b) Zsámolyfa.

1 fm. 35 cm. vastag gömbölyű fenyőfának kötéséhez és elhelyezéséhez kell a N. É. T. 280. oldal 20—22. tétel I. rovata szerint munkaszükségletnek 50%-a.

1.6 ács munkaóra a 20 fill. = 32.00 fill.

* A munkaszükséglet azért van így kitüntetve, mert minden bak 2 m. hosszú, 2 lába van, csak minden 2 m.-ben van elhelyezve és az utolsó szakaszban a zsámolyfa bak helyett a földre van fektetve.

c) Súlyfenék.

1 fm. 10 cm. vastag gömbölyű fenyőfának kötéséhez és elhelyezéséhez kell a N. É. T. 280. oldal 41—43. tétel I. rovata szerinti munkaszükségletnek 50%-a.

$0.30 \times 3 = 0.90$ ács munkaóra a 20 fill. = 18.00 fill.

d) Rőzseborítás.

1 m.² 40 cm. vastag rőzseborítás elkészítéséhez kell a N. É. T. 71. oldal 64. tétele arányában:

$(0.3 + 0.1) 2 = 0.8$ napsz. munkaóra a 18 fill. = 14.40 fill.

Rőzseborítás átfonásához tapasztalat szerint kell

0.8 napszamos munkaóra a 18 fill. = 14.40 fill.

e) Kőanyag-összegyűjtés és terhelés.

1 m.³ nagyobb patakkőnek a mederből való kiszedéséhez, összegyűjtéséhez a víz színe alatt, ha a kövek elhelyezése körültekintést igényel, kell a N. É. T. 67. oldal 53. és 55. tételei szerint:

$12.00 + 5.50 = 17.5 \times 0.4 = 7.00$ napszamos munkaóra a 18 fill. = ———— 126.00 fill.

10% felügyelet és szerszám = ———— 24.48 «

Anyagszükséglet.

1 fm. $\left(\frac{2 \times 1}{2}\right)$ 20 cm. vastag gömbölyű fenyőfa = ———— 0.031 m.³

1 fm. $\left(\frac{2 \times 1}{2}\right)$ 30 cm. vastag gömbölyű fenyőfa = ———— 0.071 «

1 fm. 35 cm. vastag gömbölyű fenyőfa = 0.096 «
0.198 m.³

1 m.³ fenyő épületfának a rakpartoktól különböző távolságban levő építési helyig való letutajozására felvételük 1.00 K.

$0.198 \times 1.00 =$ ———— 19.80 fill.

1 fm. 10 cm. vastag gömbölyű héjazatlan fenyőrúd termelése és szállítása 6 fillér.

$3 \times 6 =$ ———— 18.00 fill.

1 m.² 40 cm. vastag rőzseborításhoz kell 0.25 szerkér rőzse.

$0.25 \times 2 = 0.50$ szekér rözse termelése és szállítása
 átlag 2.5 km. távolságról a 9. tétel arányában 200.00 fill.
 Összesen 507.08 fill.

$11 \times 507.08 = \dots \dots \dots 5578 \text{ K.}$

A rözseterítés átfonása a teríték összetartása miatt készül és meggátolja a kőanyag lecsuszását. Sokkal előnyösebb, mint a szorítófák alkalmazása.

IV. Fekvő rözsegát.

13. Az előméret 2. rovata szerint készíthető 25 fm. fekvő rözsegát.

1 fm. 2 m. szélességű fekvő rözsegát nagyobb kövek közé erősített 35 cm.-es számolyfával, 20 cm. vastag átfont rözseterítéssel, átlag 15 cm. vastagságban és 2 m. hosszúságban kőanyagterheléssel való elkészítéséhez kell.

a) Zsámolyfa.

1 fm. 35 cm. vastag gömbölyű fenyőfának elhelyezéséhez kell a N. É. T. 280. oldal 20—22. tétel X. rovata szerint:

0.8 ács munkaóra à 20 fill. = $\dots \dots \dots$ 16.00 fill.

d) Rözseborítás.

1 m.² 20 cm. vastag rözseborítás elkészítéséhez kell a N. É. T. 71. oldal 64. tételének arányában (0.3—0.1) 2 = 0.4 napszamos munkaóra à 18 fill. = $\dots \dots$ 7.20 fill.

Rözseborítás átfonásához tapasztalat szerint kell ugyancsak 0.4 napszamos munkaóra à 18 fill. = 7.20 fill.

c) Kőanyag-összegyűjtés és terhelés.

1 m.³ nagyobb patakkőnek a mederből való kiszédéséhez, a kőhányás elkészítéséhez — a víz színe alatt, ha a kövek elhelyezése körültekintést igényel, kell a N. É. T. 67. oldal 53. és 55. tételei szerint:

$12.00 + 5.50 = 17.5 \times 0.3 = 5.25$ napsz.-munkaóra à 18 fill. = $\dots \dots \dots$ 94.50 fill.

10% felügyelet és szerszám $\dots \dots \dots$ 12.49 «

Anyagszükséglet.

1 fm. 35 cm. vastag gömbölyű fenyőfa = 0.096 m.³

1 m.³ fenyő-épületfának, a rakpartoktól különböző távolságban levő építési helyig való letutajozása à 1.00 K = $\dots \dots \dots$ 9.60 fill.

1 m.² 20 cm. vastag rözseborításhoz kell 0.125 szekér rözse. $0.125 \times 2 = 0.25$ szekér rözse termelése és szállítása átlag 2.5 klm. távolságról $\dots \dots \dots$ 100.00 «

Összesen $\dots \dots \dots$ 246.99 fill.

$25 \times 246.99 = \dots \dots \dots$ 6175 K.

V. Alapgátak.

14. Az előméret három rovata szerint készíthető 18 fm. rözse-alapgát.

1 fm. 2 m. szélességű rözse-alapgát nagyobb kövek közé vagy a két vízparthoz erősített 35 cm.-es számolyfával, 30 cm. vastag átfont rözseterítéssel, átlag 20 cm. vastagságban és 2 m. hosszúságban kőanyag-terheléssel való elkészítéséhez kell.

a) Zsámolyfa.

1 fm. 35 cm. vastag gömbölyű fenyőfának elhelyezéséhez kell a N. É. T. 280. oldal 20—22. tétel X. rovata szerint:

0.8 ács munkaóra à 20 fill. = 16.00 fill.

b) Rözseborítás.

1 m.² 30 cm. vastag rözseborítás elkészítéséhez kell a N. É. T. 71. oldal 64. tétele szerint:

0.3 napsz.-munkaóra à 18 fill. = 5.40 fill.

Rözseborítás átfonásához tapasztalat szerint kell ugyancsak:

0.3 napsz.-munkaóra à 18 fill. = 5.40 fill.

c) Kőanyag-összegyűjtés és terhelés.

1 m.³ nagyobb patakköveknek a mederből való kiszédéséhez a víz színe alatt, ha a kövek elhelyezése körültekintést igényel, kell a N. É. T. 67. oldal 53. és 55. tételei szerint:

$12.00 + 5.50 = 17.5 \times 0.4 = 7.00$ napsz.-munkaóra à 18 fill. $\dots \dots \dots$ 126.00 fill.
 10% felügyelet és szerszám $\dots \dots \dots$ 15.28 «

Anyagszükséglet.

1 fm. 35 cm. vastag gömbölyű fenyőfa = 0.096 m.³

1 m.³ fenyő-épületfának a rakpartoktól különböző távolságban levő építési helyig való letutajozása à 100 K = 9.60 fill.

1 m.² 30 cm. vastag rözseborításhoz kell 0.2 szekér rözse.

$0.2 \times 2 = 0.4$ szekér rözse termelése és szállítása átlag 2.5 klm. távolságról $\dots \dots \dots$ 150.00 fill.

Összesen $\dots \dots \dots$ 327.68 fill.

$18 \times 327.68 = \dots \dots \dots$ 5898 K.

VI. Folyómeder-takarítás.

15. A folyómeder-takarításhoz szükséges pénzösszeg előre pontosan meg nem állapítható. A költségelőirányzatba az előző évek tapasztalatai alapján általánosságban veszünk fel utólagos részletes számadástétel mellett:

Napszám = $\dots \dots \dots$ 500 K.

Robbantószerkezetek $\dots \dots \dots$ 50 «

Összesen $\dots \dots \dots$ 550 K.

A folyómeder-takarítás kora tavasszal kezdődik és tart egészen a tutajozás befejezéséig.

A tavaszi árvizek lezajlása után még fennmaradt jégdarabok és más törmelékanyag eltakarítására 1—2 tisztító gátvizet adunk.

A tutajozást akadályozó nagyobb kövek kihömböritése, esetleges zátonyképződmények eltakarítása és a sziklák szétrobbantása által a folyót tutajozhatóvá tettük.

II. Kezelési utak jókarban tartása.

Itt különösen a következő munkálatok fordulnak elő:

1. Útkavicsolás.

Ez prizmáknaként díszítjük: 1 darab prizmában 2 m.³ kőanyag van.

Máramarosban ezidő szerint 1 prizma kő termelésért szétfuvarozással együtt 13 K 40 fillér fizettetik.

2. Kőfalak építése.

1 m.³ szárazon rakott kőfal építési költsége 5 K 58 fillér.

3. Hídépítés.

Szaktmányban vagy napszámban lesz teljesítve.

4. Útkorlátok építése.

Egy folyóméter útkorlát készítése kerül 20 cm.-es gömbölyű fenyőfából, minden 4 méterre egy 1'8 m. hosszú oszloppal ellátva, gödör ásással, oszlopok beföldelésével együtt 36 fillérbe.

A szükséges anyag szállítási költsége külön elszámolás tárgyát képezi s a fizetendő összeg nagysága a távolságtól függ.

III. Kezelési és üzleti épületek jókarban tartása.

Az e czímen előforduló építkezések (zsindelyezés, padozatjavítás, épületek vakolása, kerítések újbólitása stb.) az erdőgondnokság által évről-évré a szükséghez képest összeállított és a felettes hatóság által jóváhagyott költségvetések alapján foganosítottatnak.

IV. Gátak javítása.

Itt főképpen a következő építkezések fordulnak elő évről-évre, nevezetesen:

a) A kőgátaknál a vízfal és a gáttest megrepedezett kövezetének czeментtel való kitömökélése.

Ezen munkálat foganosítása annál inkább is fontos, mert ha az időközben támadt hézagokat be nem tömököljük, — a víz a támadt réseken behatolva, — magában a gáttestben érzékeny károkat okozhat.

b) A fa- és földgátaknál a vízfal, ütőkapu, fenékkapu és az árapasztó javítása.

Úgy a kő-, valamint a fagátaknál a beiszaposodott gátudvar időnkint kitakarítandó.

A hivatásos vadász serétes puskája.

Irtá: *Schneider Árpád* főhadnagy.

Gavallér vadásznak, bármilyen kényes igényei és különleges kívánalmai is legyenek, megfelelő puskát ajánlani — gyerek játék, mert *a pénz nem játszik szerepet*. Ámde hivatásos vadásznak, — ez bizony nehéz, nagyon nehéz dolog. Fogas kérdés, melyre nehéz választ adni, mert itt a tanács a túlon túl előtérbe helyezkedő pénzkérdés mellett lelkiismereti dolog is.

Mindenek előtt tisztáznunk kellene, hogy mit lehet és mit kell a hivatásos vadásznak a puskáját illetőleg kívánnia. Pontokba foglalhatom:

1. Jó lövésű legyen;

2. a vadászati viszonyok talán azt is kívánatosnak teszik, hogy sima furathoz való lövedéket is jól hordjon bizonyos határig. 20—50 lépésig. (Csakis *Brenneket* vagy *Stendebach-Ideall* löjünk, melyet a sima cső a gömbölyű golyónál összehasonlíthatatlanul jobban és szá-

bályosabban hord, s a melyek löhatása is megbízhatóbb. A Brenneke és az Ideal aczélesűcsesal is kapható, a mely jobb átütőképességet biztosít, pl. csontlövésnél, s a Brenneket tartom a megfelelőbbnek);

3. tartós legyen, egyszerű szerkezetű és megbízható működésű.

Ha mindezt kívánjuk, akkor nagyon-nagyon rigorusak vagyunk és, — a hivatásos vadásznál számbavehető ár mellett, — kívánságaink nem bárki által elégíthetők ki.

Az ú. n. *kézi munkájú* fegyvertől teljesen el kell tekintenünk, nem mintha 60—70 K-ért nem ajánlanának ilyet, de mert az megbízhatatlan, rossz, hanyagul, sőt többnyire hozzánemértő kézből származó szemét. Mert nem lehet senki oly naiv, hogy elhinné — bármily hangzatos is legyen a hirdetés — hogy a mai anyagárak és munkabérek mellett 60—70 K-ért jó anyagból való, jól dolgozott és jól lövő puskát lehessen gyártani. Tudnunk kell, hogy egy fegyver teljes kimunkálása a nyers anyagból, még géppel is, több heti munka. Röviden, hogy velejére térjek, *hivatásos vadásznak csupán a gyárilag és géppel előállított puskát ajánlom, legyen az akár dupla, akár serétes ismétlő.*

A katonai puska, a Mauser, a Mannlicher, M. Schönerauer stb. mind géppel előállított gyári fegyver, a kvalitásaikat illetőleg pedig feleslegesnek találok bármit is megjegyezni. *Ilyet ajánlanék serétesben is és mint ilyent első sorban említem az Anciens établissements Pieper Herstalban Pieper és Bayard védjegyű puskáit 88, 95, 120, 105, 160, 130 és 169 korona árban, ezekkel anyagot, kimunkálást és lövést illetőleg, versenyző puskát egyik gyár sem képes szállítani.*

Tudnunk kell, hogy a Piper és a Bayard védjegyes puskáknál mindkét cső kamrarésze, a csőhosszabbítással és mindkét csőkampóval egy darab aczélből van kimunkálva, a mi a fegyvernek hihetetlen tartósságot és megbízhatóságot kölcsönöz. *Ez a legkényesebb része s a zárzat tartóssága és megbízhatósága ennek az anyagán és kidolgozásán fordul meg.* Valamennyi Pieper és Bayard mintának Greener kereszttszege van, a mely tiszta kimunkálás mellett előnyös elhelyezésénél fogva nagyban hozzájárul, a csöveknek lövés közbeni lehajlása folytán, a csőkampókra rótt megeröltetés mérsékléséhez, sőt átvételéhez. Hogy ez tényleg így is van, annak legjobb és legtipikusabb példája a *Rekord* puska, melynél az egész reteszelés csupán egy Greener kereszttszegeből áll. Pedig ez 3—4 gr. füstnélküli löporral és 15—20 gr. súlyú nikkell vagy aczélburkolatú lövedékkel szerelt töltény gáznyomását is hibátlanul bírja. A *Rekord* fegyvernél ehez mindenesetre hozzájárulnak a csőkampók, melyek a csövek oldalmozgását teljesen kizárttá teszik. Csupán egy példát említek — S. L. főhadnagy barátom ajánlatomra vásárolt egy *Rekord* drillinget, melynek golyós csőve a 474. A. sz. karlsruhei töltényre van furva; 3·5 gr. rottweili füstnélküli és 19 gr.-os lövedék. Mindenesetre respektabilis municzió — modern puskából is!

De vissza a tárgyhoz. Az aczél kamrarészbe külön-

külön vannak becsavarva az egyes csövek és csak azután, nem mintha szükséges volna — csupán a külső kedvéért, cinnforrasztással a csősinekek egybeforrasztva. A legtöbb csőhibának az okozója a forrasztás, mely különös gondot és figyelmet igényel, hogy a csövek el ne veszítsék annyira kívánatos tulajdonságukat, mely nélkül aczéleső nem létezhet, a ruganyosságot. Rézforrasztással, melynél a túlhevítés, — melynek viszont feltétlen következménye a ruganyosság veszendőbe jutása — csakis igen nagy gonddal kerülhető el, az angoloknál ősidők óta nem használatos. Tehát az ő clyciket követik a Pieperek és Bayardok csöveinek forrasztásánál is. Újabban a gyár u. n. *Demibloc* csövekkel is szállítja puszkáit. *Demibloc* alatt értjük pedig azt, hogy a csőkampók felerészben a csövekkel egy darabból vannak munkálva és egyik cső mindkét kampójának belső oldalán trapézalakú horony, a másikén ugyanilyen lécz van. Egymásba tolva ezek alkotják a két cső közötti összefüggést, a mely oly tökéletes, hogy egy magában elegendő, forrasztás nélkül. A csősin czinnel van a csövekhez forrasztva. Azelőtt csupán luxusfegyvernél használtak *Demibloc* csöveket, azonban a rendelő eme kívánsága egyszersmind 200—300 K ártöbbletet jelentett. Különösnek, hihetetlennek látszik, hogy most már egy 100 K-ás puska ilyen csövekkel készülhessen. Ez éppen oly kevésbé hihetetlen, mint hogy pl. a katonai puszkák 70—90 K-ba kerülnek, elsőrendű anyagból, a legnagyobb pontossággal előállítva. Mindkettőnél a gyári en masse előállítás teszi lehetővé. *Tehát ne nézzük félvállról a gyári puszkát.* A Pieper és Bayard duplák füstnélküli löporral kipróbálva és belöve 20-as, 16-os és 12-es öbben kaphatók. Ha nem is lövünk füstnélkülivel, mégis ajánlatos a füstnélküli próbához ragaszkodnunk, mert egyrészt sohasem tudjuk, hogy mikor pártolunk át a kizárólagos vagy alkalmi használatára, másrészt a füstnélküli próba fokozott garancia a fegyver szoliditását illetőleg. Valamennyi Pieper és Bayard igen jól lő és a gyár fegyverei jó lökésségére különös gonddal van.

És most a rendszert illetőleg, — kakasos vagy kakasnélküli? Ma, az ejektoros kakasnélküli, az igazán tökéletes kakasnélküliek korában effelől vitatkozni neveltséges volna. A kakasnélküli előnyei tagadhatatlanok, azonban a hivatásos vadász fegyverét illetőleg mégis a leghatározottabban a kakasos mellett vagyok, mert lehetetlen, még gyári előállítással is, 80—120 K-ért jó lökésségű, gondosan és jó anyagból munkált, megbízható kakasnélkülit adni. És az ilyen árban ajánlott kakasnélküli — szemét. A fenti értelembeni megbízható kakasnélküli a Fabrique Nationale és az Anciens Établissements Pieper kakasnélkülijeinél kezdődik 160 K árban. Ámbár eme puszkák minőségűek voltak, — noha a 160 K-ás ár hivatásos vadásznak túlnyomó esetben sok — tagadhatatlan, mégis ajánlom, hogy a hivatásos vadász maradjon meg a szerkezetiileg megbízhatóbb, tartósabb és jóval kevesebb gondozást igényelő kakasosnál. Csupán egyet említek meg; a legtöbb hivatásos vadász éppen nem elsőrendű löszerrel lő és

még az olcsó hüvelyt is újra gyutacsoszza, újra tölti. Olcsó belföldi hüvely gyutacsa körül, még az újon is, többnyire gáztolulás tapasztalható. És még mennyivel inkább az újra gyutacsolt hüvelyen! A hátratulult gázok a gyúszeg mellett kakasnélkülinél a lakatrendszerbe jutnak. Tudnunk kell pedig, hogy éppen a gyutacs gázai azok, melyek még a füstnélküli löporból is jobban rozsdásítanak. Igaz ugyan, hogy ugyanez kakasos puskánál is előfordul, ámde ennél csupán a gyúszegget kell időnként kicsavarni és petróleummal lemosni, majd fa- vagy csontolajjal bekenve ismét visszahelyezni. Mindez a fegyver további szétszedése nélkül, csupán csavarhúzóval, lapos harapófogóval, vagy pisztonkulccsal végezhető. Ámde a kakasnélkülit szét kell szedni, a mit pl. az Anson & Deley rendszerű F. N. kakasnélküli, azaz bármilyen gyártású hasonló rendszerű puszkával megtenni soha sem ajánlanék. Bármily kevés alkatrészből áll és alapjában véve bármilyen egyszerű is az Anson & Deley lakatrendszer, mégis szakavatott kezet kíván. És ha nem tisztítjuk, nos akkor a lakatba tolult gázok oxidálni fogják a lakat alkatrészeit és egy szép napon cserben hagy a flintá.

Egy további puska volna, melyet hivatásos vadásznak a legmelegebben merek ajánlani, az 1897. évi mintájú Winchester serétes ismétlő, 12-es vagy 16-os öbben, füstnélkülire kipróbálva. A serétes Winchester kakasos, 5 töltény jön a tárba, egy a csőbe, tehát hat lövéssel rendelkezem. Az ismétlés az előagygyal történik és ismétlési és töltési zavar félig-meddig rendszeresen kizárt. A Winchester csöve nikkela-czélből gyönyörűen van kimunkálva. Különösen kiemelendő a serétes Winchestereknek kiváló, egyszerűen meglepően jó lövése, melynél jobbat a legdrágább luxuspuskánál is ritkán tapasztalhatni. Az egész fegyver roppant szolidan, massivan van megalkotva és törés vagy működési zavar jóformán kizárt. Egyik elsőrangú budapesti puskamívesünk mondá az elmúlt napokban, hogy ő szívesebben ad el egy 125 K-ás Winchester serétest semmint egy Browning önműködőt, mert ha előbbi kiment az üzletből, akkor többé semmi gondja vele, ámde a Browninggal mindig van panasz. Több gavallér-vadászt ismerek, a kinek anyagi viszonyai ugyancsak megengedik az ejektoros kakasnélküli párvagy triopuskát, és Winchesterrel vadásznak. Pl. a kakasnélküli 20-as Winchestert (ára 150 K), tavaly egyenesen kapkodták. Most ugyanaz a minta 12-es és 16-os öbben is kapható. A Winchestereknél strapaképesebb puszkát serétesben képzelnem sem lehet.

A gyár neve maga is garancia, ámde a közvetlen garancia a viszonteladó, kitől vásárolunk, miért is ne ülünk fel olcsó pénzért bihetetlent ígérő mesés ajánlatnak és hangzatos hirdetésnek, de forduljunk mindig valamelyik igazán elsőrangú hazai céghez vagy jónevű puskamíveshez.

Schneider Árpád főhadnagy könyvei: *Vadászati Fegyvertan.* (Lampel R. és fia kiadása, ára bérmentve szállítva 3 K.) — *Önműködő kézilőfegyverek.* (Tudományos zsebkönyvtár kiadása, duplafüzet, ára 1 K 40 fill.) — Megrendelhetőek bármelyik könyvtár és lapunk szerkesztőségé útján is. Szerk.

A házinyúltenyésztés, mint jövedelmező mellékfoglalkozás.

Irta: Craus Gaston.

E lapokban már többször jelentek meg cikkek, a melyek hivatkozva az erdőőrök szerény díjazására, melyen egyelőre a legjobb akarat mellett sem az állam, sem a birtokos nem segíthet, a baromfitenyésztést, a gyümölcsstermelést, a méhészetet, a selyemhernyótenyésztést, stb.-t, mint jövedelmező mellékfoglalkozást ajánlják, a melyekkel nemcsak megélhetésén segíthet az erdőőr, hanem esetleg gyűjthet is néhány koronát. E mellékfoglalkozások közé vehető fel a házinyúltenyésztés is, melyről eddig lapunk még keveset írt.

Bár szakirodalmunkban van elsőrendű mű a házinyúltenyésztésről és értékesítésről s bár ilyen ismertetőfüzetet a földművelésügyi miniszterium minden érdeklődőnek díjmentesen küld, mégis szolgálatot vélek tenni, mikor néhány szóval ismertetem e foglalkozási ágat. Túlságos rövid nem akarok lenni, viszont túlságos hosszú sem, mert az ilyesmi annyira összezavarja a fogalmakat, hogy végre az érdeklődő tanácstalanul áll.

A kezdő tenyésztő semmiesetre se fog rossz úton járni, ha az elmondandókat szem előtt tartja, ha pedig már évekig tenyészt, belátása és körülményei szerint értékelheti a dolgot.

A házinyúltenyésztés meglehetősen jövedelmező és csak hazai előítéleteink azok, melyek a jövedelmezőségét kétségesnek tüntetik fel. Egy német tenyésztő a tenyésztés második évében egy 40 négyzetméter istállóterületen 1200 korona tiszta jövedelmet ért el a házinyúlból. Hogy ily jövedelem nálunk is elérhető, abban nem kételkedem; de a kik szerényebb nyereséggel is megelégszenek, azok sem járnak rosszul.

Két dolog szükséges a házinyúltenyésztéshez: mindenféle előítélet megvetése, valamint a szorgalommal és kedvvel végzett munka. A jövedelmezőséget illetőleg a prém mellett főként a húsról fektessük a fősúlyt, mert az élelmiszert könnyebben lehet értékesíteni. Berlinben még kutyát is vágnak és mint hús ez is kitűnő piacra talál. A házinyúl húsa oly elsőrendű, hogy Franciaország és Anglia legelőkelőbb szállóiban helyet foglal és érthetetlen volna, ha az étlapról hiányozna.

E mellett azonban a prém piacra is biztos, különösen olyanoknak, kik jól nyúznak és szabályszerűen bánnak el a gereznákkal, a mint ez az erdész köröktől várható is. Igen magasak az árak ma.

A tojás, tej, sajt, hús és kenyér az ember legfontosabb táplálék szerepe s hogy különösen a hús mily fontos a táplálkozásnál, azt mindenki tudja. Hogy pedig a nyúlhús nem áll leghátul fehérjetartalmában, mutatja Haberkorn dr. tanár vizsgálata, ki 100 kilogramm sertéshúsban 16, borjúhúsban 19,5, marhahúsban 20, tyúk- húsban 23,5 és a házinyúlhúsban 25 kilogramm fehérje- tartalmat talált.

Szakirodalmunkból hazánk házinyúltenyésztése terén Andrássovich Géza «Házinyúltenyésztés és Értékesítés» című könyvét kell felemlitenünk, mely rövid idő alatt

négy kiadást ért el oly példányszámban, a mi nálunk igazi csoda; olcsóságánál fogva is (2 korona; 134 oldalon számtalan képpel) eléggé el van terjedve. Van ezenkívül még 7—8 különböző terjedelmű mű. Szaklapjaink: a «Házinyúltenyésztés és Értékesítés» és a «Nyúltenyésztő», az előbbi a «Házinyúltenyésztők Országos Szövetsége», a másik a «Nyúltenyésztők Országos Egyesülete» hivatalos lapja. Hogy ezek a lapok, a külföldi nagy és olcsó lapokkal, minők a «Der Kaninchenzüchter», Leipzig, «Allgemeine Kaninchen Zeitung», vagy a kisebb mértékben nyúllal foglalkozó «Ill. Tier- u. Garten-Welt» Prag, «Geflügel-Börse» Leipzig, stb., nem vehetik fel a versenyt, annak hazai viszonyaink az okai. Mindenesetre kár, hogy nálunk nincs «Nyúl-tőzsde» irányú lap, mely olcsó és tömeges hirdetései révén hazánkban megkönnyítené a tenyésztők és vásárlók helyzetét és a nyúlnak végeredményben nagyobb árt biztosítana. Idővel azonban talán ez is meglesz.

A köztenyésztés tárgyát képező nyulak közül a legértékesebb a belga óriás és az ezüstnyúl. A külföld az ezüstnyulat ajánlja. A kezdő jól teszi, ha egyelőre ezt választja.

Míg a baromfitenyésztésnél, ha eredményt akarunk elérni, tágas nagy udvarra, vagy kertre van szükségünk, addig a nyúltenyésztés meglehetősen kis területet igényel, melyet azonban gondoznunk kell, a mit azonban egy gyermek is el tud végezni.

A belga óriás, belga származású, bundája sima, színe világos, sötét, vasszürke, stb. A ki prémre tenyészt, annak a «Nyúltenyésztő» a fekete és a fehérszínűt ajánlja azért, mert ezeket nem kell festeni, tehát értékesebb azoknál, melyek erre szorulnak. Andrássovich Géza nem tartja helyesnek mai alakját és «magyar gazdasági nyulat» kívánva kitenyésztetni, öblös mellet, rövidebb derekat követel. Úgyszintén főtulajdonságának az izmosságot, övméretet veszi, igénytelen, edzett, súlyos állatot kíván. És bizony ha e tulajdonságok megvolnának, nem nagyon kerekedne föléje az ezüstnyúl. A belga óriás 6—8 kgr. súlyát, 60—78 cm. testhosszát veri az ezüstnyúl azzal, hogy többször és többet szaporít és tud felnevelni; igénytelen, edzett és így végeredményben több hasznot hajtó. A belganyúl nem elégszik meg olyan etetéssel, mint az ezüstnyúl. Kényes. Ára hazánkban 8—12 hónapos korban darabonként 12—25 korona. Így adják el a magántenyésztők.

Az ezüstnyulakat P. Malich hírneves szakíró szerint Sziámból hozták a portugálok. El van terjedve Angliában, Amerikában, Belgiumban és Németországban. Nálunk való elterjedését Andrássovich Géza protezsálla erősen. Súlya 2—3 kiló, kevés rajta a csont, azaz az egész testsúly majdnem mind hús. Ivarképes 5—6 hónapos korban, de 10 hónapnál előbb ne használjuk tenyésztésre. 6—8 darabot vet, melyek azonban csak 6 hónapos korukban lesznek ezüstszínűek, addig feketék. Az ezüstnyúl színe eltérő, van szürkészínű is, de a legkeresettebb a közbeeső ezüstszürke s legértékesebb a sötét ezüstszínű. Értékét növeli az egyenletesen ezüstözött szín, azaz, a melyen sem rozsdás, sem fekete folt

nincs. Elsőrangú példányok 500 koronán is elkelnek. Ennyit adott egy himért báró Liphay Frigyesné, ki azt Angliából importálta.

Mint legújabb, a nagytestű vagy *óriás ezüstnyúl* (*Gris Argentés de Champagne*) érdemel említést, mely igazán ideális, miután értékes prémet és 4—5 kgr. súlyt szolgáltat. Darabját már 18—22 koronáért is kínálják, hogy mennyit ér, azt néhány év dönti el.

Az ezüstnyúl beszerzésénél legjobban úgy jár el a tenyésztő, ha a «Házinyúltenyésztők Országos Szövetsége» útján szerzi be. A Szövetséghez beadott kérvények a földművelésügyi miniszteriumba küldetnek s egy törzs (1 him, 2 nőstény) ezüstnyúl 3 korona, 1 törzs belganyúl 4 korona kedvezményes áron osztatik ki. Ennek előnye, hogy jó anyaghoz jut és hogy olcsón jut hozzá a tenyésztő, mert magánárjegyzék szerint 6—20 koronába kerül. Ha ilyen törzset szerzünk be, átlag 25—30 darabot véve évi szaporulatnak, 50—60 darab nyulunk lesz, melyből 10—20 darab szép anyát válogathatunk ki, mely tenyésztésünk alapját képezi. 20 darab anya pedig egy év multán 500—600 darabot szaporít, a mi azután legalább is ugyanennyi korona tiszta hasznot jelent. Nagyban kezdeni a tenyésztést nem ajánlatos, mert tanulmányozni és tapasztalatot kell előbb szerezni. Főszabály csak egy fajtát tenyészteni!

A megrendelt állatok legalább ideiglenes elhelyezését már előre készítsük elő. A legégyszerűbb egy állatra egy 75×40×40 cm.-es láda, melyet bármely kereskedőnél olcsón beszerezhetünk. Ennek egyik oldaláról leütjük a deszkát és rá sűrű dróthálót erősítünk. A padozatot pedig kissé lejtőre állítjuk, hogy a nedv lecsorogjon róla. Jól kell almozni, a mi az erdőörnek nem nehéz kérdés. A sokféle ketreczkészítés leírását mellőzöm, mert mindenki úgyis csak körülményeinek megfelelőt készít. Főkéllék a nyúltenyésztéshez a levegő és világosság s inkább hűvösség, mint forróság; jó bő alom. Legyen a ketrecz tiszta, belülről meszelt; ezzel sok bajnak vesszük elejét, de ne legyen léghuzamos. A ketreczeket védett helyre, istállóba, pajtába, stb. kell elhelyezni. A kinek érzéke van az állattenyésztéshez, annak szükségtelen bővebb utasítást adni. Az állatok külön ketreczekben legyenek, a bak távol a nősténytől, mert ennek szaga izgatja és végeredményben gyöngíti a bakot. Az állatokat némelykor ki kell engedni a készített kifutóba, persze kellő felügyelet mellett, hogy kiugrándozzák magukat.

A nyulak 3—4 hónapos korban már ivarérettek, azért ily korban a fiatalokat válaszszuk el egymástól, nem szerint. Tíz hónapos kor előtt azonban ne használjuk tenyésztésre. A tenyésztésnél legyünk tekintettel arra, hogy csakis egészséges állatokat párosítsunk és azért bizonytalan helyekről ne szerezzünk be nyulakat, már csak azért se, mert nem ritkaság, hogy ilyenek rövid időn belül kimulnak s a tenyésztő kedvét vesztik. Tenyésztési időnek az egész év felhasználható, ajánlatos azonban legalább két hónapos pihenőt tartani. Szőrváltozáskor semmi esetre se párosítsunk. Párosításnál a nőstényt helyezzük a bak ketreczébe és zabadagokkal

segítsük elő a párzást. Az ezüstnyulaknál egy bakra tíz anyát számíthatunk.

Minél kevesebb állatot hagyunk egy anya alatt, annál jobban, szebben fognak azok fejlődni. A fiókák vakon, szőrtelenül jönnek a világra; 4 nap mulva megkapják bundájukat, 10 nap mulva szemeik is kinyílnak, 20 nap mulva már esznek is a takarmányból. Hat hetes korukig azonban ne etessünk velük sokat. 6—8 hét mulva elválaszthatjuk a fiókákat, melyeket 3 hónapos korukig tágas ketreczbe helyezünk el. Elválasztás és néhány napi pihenés után megint párosíthatunk. Hogy a beltenyésztés nem előnyös, azt szükségtelen magyarázni.

A takarmányozásról röviden csak annyit, hogy kis tenyészetekben nyáron, reggel zöldtakarmányt, délben kenyérhéjat, melyet annál jobban szeret, mennél öregebb és keményebb, vagy zabot, este megint zöldterményt adunk. Nyáron, ha zöltséget kapnak a nyulak, kevés, esetleg semmi vízre sincs szükségük. Zöldtetésnél sem vizes, sem frissen vágottat ne takarmányozzunk. Inkább kevesebbet, mint többet etessünk. Nyáron nem kell aggódni a takarmány miatt; fű, lóhere, mindenféle zöltség van bőven erdőben, útszélén, stb. Azonkívül szükséges a nyulnak rágásra fű- és tölgyágacsokát adni. Az alma- és körtegyalag ha lehet kerülni kell s legfőjebb hasmenés esetén lehet adni, a mikor jó szolgálatot tesz, mert sok tannin van benne. (Baraczk, mandola *veszedelmes.*)

Télre termelünk répát, burgonyát (főzve), zabot, szénát, szárított zöldtakarmányt, *akáczelevelet*, szalmát, csalánt. Erdőörnek könnyű a téli takarmányról gondoskodni és úgyszólván egész évben majdnem ingyen tarthatja állatait. A topinambur (csicsóka), a heliantusz, a napraforgó összes része, valamint a comfrey nagyserű takarmányok.

A szoptató anyát gondosabban kell takarmányozni. Túlhideg víz, ázott, rothadt, deres, homokos, dohos, stb. takarmány a legnagyobb bajokat idézheti elő. A takarmányt etetőrácsban és oly edényben heyezzük el, hogy azt a nyúl fel ne dönthesse. Egyáltalán ne tőrjünk, hogy a takarmány elszóródjék.

A nyúl betegségeiről Fuchs Andor m. kir. állatorvos: «A házinyulak gyakrabban előforduló betegségei s azok gyógykezeltése» című műve kitűnő; ára 1 korona és a «Házinyúltenyésztés és Értékesítés» kiadójában, Csillaghegy, Budapest mellett, megrendelhető levelezőlappon, értékét befizetőlappal kiegyenlíthetni. A kimúlt állatot legjobb elégetni és mézszel vagy lysoformmal a ketreczet fertőtleníteni.

Értékesíteni lehet a nyulat, mint húst, mint tenyészállatot és mint prémet. A «Házinyúltenyésztők Országos Szövetsége» bármily mennyiségű és fajta házinyulát vesz kilogrammonként élősúlyban 80 fillérért. Vasúti állomás: Békásmegyér. A nyulakat be kell előbb a Szövetségnek jelenteni és a megrendelés beérkezte után küldhetők. Hogy egészségesekeknek kell lenniök s hogy a vágónyúl iránt támasztott követelményeknek meg kell felelniök, az természetes. Szállítani legjobban fűz-

vesszőkosárban lehet; ügyelni kell azonban, hogy a nyúl a vesszőket át ne rághassa. A szövetség a nyúl gereznáit is elvállalja értékesítésre és időszakonként elárverezi. Végre oly előzékeny a Szövetség, hogy a nyúlnál a szállítást a Szövetség fizeti. Bővebb felvilágosítással szolgál a Szövetség, Csillaghegy.

Tenyésznyulakat hirdetés útján adhatunk el, az ár így ötszörös és többszörös. De ne erre törekedjünk, hanem hústermelésre, mert az élelmicziik előbb kél el, és szörmetermelésre.

A ki megértette, hogy kis munkával pénzt lehet szerezni, annak ez a néhány szó is elég; a mi még hiányzik, azt a munkakedv s az érdeklődés pótolja. Az állam is minden lehető megtesz, hogy alkalmazottjain és a kisembereken segítsen, egyengeti az utat az apróbb gazdasági ágak felkarolásával. Az örökös panaszok tehát nem mindig jogosultak. Mai nehéz megélhetési viszonyaink közt sült galambok nem röpködnek. A ki élni akar, — nagy vagy kis ember, — annak kijut a napi gondokból, melyek közt egyedül a munka, a tevékenység az, a mi vigaszt, reményt, és a megélhetéshez biztos alapot is nyújt.

Különfélék.

«Az Erdő» 1913. évi tiszta jövedelme. Lapunk homlokán olvasható, hogy a lap után származó tiszta jövedelem teljes összegében az «Országos Erdészeti Egyesület» által kezelt oly alap javára fordítatik, a mely — később meghatározandó módon — «Az Erdő»-re előfizető erdészeti altisztek, erdő- és vadőrök javára fog szolgálni. A lap előfizetőinek érdeke tehát, hogy az alap minél előbb akkora összegre gyarapodjék, hogy annak kamatai az említett célra felhasználhatók legyenek.

«Az Erdő», mely 1907. év elején indult meg, az első két évben a kezdet nehézségei folytán nemcsak jövedelmet nem hajtott, hanem fenntartására az «Országos Erdészeti Egyesület» saját vagyonából rá is fizetett.

Azóta azonban lapunk — dacára a csekély évi 4 K előfizetési díjnak — évről-évre tiszta haszonnal záródik. Így a tiszta jövedelem

1909. évben	316 K 68 fill.
1910. «	1,269 « 61 «
1911. «	1,753 « 46 «
1912. «	3,051 « 79 «
1913. «	2,857 « 90 « volt.
Összesen	9,249 K 44 fill.

hozzáadva az időközi kamatokat 1,720 « 69 « az alap vagyona az 1913. év végén 10,970 K 13 fillért tett ki.

Vagyis az 1912. év végével ki-mutatott 7,344 K 96 fillér vagyonnal szemben az alap tényleges gyarapodása az 1913-ik évben 3,625 K 17 fillért tett ki.

Ha lapunk jövedelme továbbra is ilyen arányokban

fog növekedni — a mi az előfizetők érdekében kívánatos volna — úgy csakhamar olyan tőkével fogunk rendelkezni, a melynek kamatai már felhasználhatók lesznek. Mi ugyanis úgy gondoljuk, hogy a mint az alap vagyona a 20,000 koronát eléri, annak kamatait és az évről-évre elerendő tiszta jövedelemnek egy részét — előfizetőink közbejöttével — megállapítandó célra fogjuk fordítani s az évi tiszta jövedelemnek csak egy részét fogjuk mindig az alaptőkéhez csatolni. Ez által elérjük azt, hogy az alap pár év múlva megkezdheti működését és hogy már az első években is nagyobb összeg fog a jótékony célra rendelkezésre állni, a mellett azonban az alaptőke is évről-évre gyarapodni fog.

Ezért lapunk t. olvasói a saját érdekükben cselekedjenek, ha a lapnak minél több előfizetőt gyűjtenek.

Halálozás. Csipkay János m. kir. főerdőtanácsos, február hó 21-én Lippán, 56 éves korában hirtelen elhunyt. A megboldogult, a ki 35 éven át állott állami szolgálatban, február hó végével vonult volna nyugalomba, ha ebben a kérelhetetlen halál meg nem előzte volna.

Közgyűlés. A besztérczebányai m. kir. erdőigazgatósági kerület altiszti személyzetét segélyező egyesület folyó évi február hó 14-én Z.-Lipcsén tartotta meg rendes évi közgyűlését, melyen az erdőigazgatóság védnöksége képviselőjében Babós József m. kir. erdőtanácsos jelent meg. Ez alkalommal az ügyvezető beszámolt az egyesület 1913. évi működéséről, mely jelentést a közgyűlés tudomásul vette. Az évi számadások megvizsgálása céljából a közgyűlés Herchl József, Havran János és Krébesz Ede tagokból álló bizottságot küldte ki, mely bizottság a múlt évi bevételt 4081 K 79 fill., a kiadást 303 K 06 fill., 1913. év végével a maradványt 3778 K 73 fill.-rel helyesnek találta s ennek bejelentése után a közgyűlés felelős számadóknak a felmentvényt megadta.

Elhatározta, illetve utasította a közgyűlés az ügyvezetőséget, hogy a készpénzbeli alaptőkét képező 1025 K 19 fill., valamint a temetkezési segélyekre rendelkezésre álló 2753 K 04 fill.-ből 2525 K 19 fill.-t 4%-os Magyar koronajáradék-kölcsönkötvény beszerzésére fordítson s ezen értéket csatolja a már korábban beszerzett s alaptőkét képező 14,600 K névértékű értékpapirokhoz.

Előadott indítványokra szótöbbséggel elhatározta a közgyűlés, hogy az alapszabályok 3. §. 3) pontjának módosításával a családanya elhalálása esetén a visszamaradó özv. férj, az eddigi 200 K temetkezési segély helyett az alapszabály ezen pontja módosításának jóváhagyása után 400 K temetkezési segélyben részesíttessék.

Megválasztotta végül az egy évre szóló ügyvezető tisztikart és pedig ügyvezető lett: Medriczky János, jegyző: Szikora Sándor, pénztáros: Libits László, ellenőr: Angyal Antal. A választmány tagjai a régiiek lettek.

Végül a közgyűlés a védnökség képviselőjében megjelent s az egyesület érdekeit szíven viselő Babós József

m. kir. erdőtanácsosnak fáradozásáért, az ügyvezetőségnek pedig buzgó működéséért köszönetet szavazott.

Erdészeti altisztek táncmulatsága. A beszterezebányai m. kir. erdőigazgatósági központi erdészeti altisztek Kócsy Jánosné úrnő és Kócsy János m. kir. főerdőtanácsos úr védnöksége mellett az erdőigazgatósági kerület altiszti személyzetét segélyező egyesületi pénztárak javára Zólyomlipcsén f. évi február hó 14-én zártkörű táncmulatságot rendeztek. Ezen alkalommal felülfizettek:

Kócsy János 50 K, Fakereskedelmi r.-t. 20 K, Zólyomi vadásztársaság 14 K, Polgár Kálmán, Engel József, Jellinek és Varga, Nádas Aladár, Hermaneczi Papirgyár r.-t., Rózsahelyi Cellulosegyár r.-t., Feller és dr. Strelinger, ifj. Heller Mór, Dickmann Testvérek és Braun cég 10—10 K, Hrdina János, Renner Mihály, Chrenőczy-Nagy Antal 8—8 K, Páyer Sándor, Pauer Jenő, Hein Sámuel cég 6—6 K, Garzsik Artur 5 K, Kovács Mátyás és Társa, Falk Ármin és Társa, Kabina József és Fia cég 4—4 K, Korai Frigyes, Hubert Aladár, Medveczky Ernő, Laukó Sándor, Wilhelmb Gyula, Buhescu Terentius, Kolossy Imre, Sebestyén István, Wagner Pál, Burda Károly, Kovács Vilmos, Forgó István, Kuszy József, Schikerle Mihály, Kollega László, Seefehlner J. L. cég 3—3 K, Babós József, Prohászky József, özvegy Szilárd Károlyné, Trnovszky Mariska, Schweng József, Laendler Aladár, Lichy Gyula, Engel Géza cég, Démuth Antal, Mileh Géza cég, Oravecz József, Burger József, Szurovy János, Babjak Vendel, Kőfalusi Vilmos 2—2 K, Pauks Pál, Nagy Ágoston, Ivankievits Jenő, Babjak János, Mraesko János, Rostár József, Krumm Kálmán, Petykó József, Grünner János, Sterba Lajos, Ruhmann Lajos, Chmelik András, Csorba Ödön, Misztrik Imre, Kaliszky Gusztáv, Spissák Lajos, Krály Jordán, Lehoczky Jenő, Ribár N.-né, Buchsbaum Felix és Grandtner János 1—1 K.

A táncmulatság bevételéből fennmaradt 507 K 12 fillér tiszta jövedelem a segélyegylet javára fordított.

Fogadják a nemesszívű adakozók, valamint azok, a kik a táncmulatság fényes sikeréhez más módon hozzájárultak, az egyesület hálás köszönetének ez úton való nyilvánítását.

A táncmulatság fényét a megjelent díszes hölgykoszorú nagyban emelte. A termeket zsufolásig megtöltő fényes közönség között mindvégig uralkodott jókedvnek csak a késő reggeli órákban induló vonat vetett véget.

Nyugdíjbiztosítás. Az örgróf Pallavicini-féle sándorfalvai uradalom ifj. Vedres István urad. vadászt, Horváth János, Takács Lajos, Takács István, Kormány János, Gémes Pál és Szőke Ferencz uradalmi erdőőröket, kik eddig a régi I. csoportban voltak biztosítva az 1912. évi VIII. t.-cz.-kel az Országos Gazdasági Munkáspénztár keretében felállított új és előnyösebb nyugdíj csoportba iratta át, ifj. Ohly Ferencz uradalmi erdőőrt pedig az új nyugdíj csoportba mint új tagot vétette fel.

Biztosítottak továbbá az új nyugdíj csoportban Bor-

szos János és Popovits Sándor Hunyad vármegyei hatósági erdőőrök; Mező Károly és Maár János Bihar vármegyei járási erdőőrök.

Úgy az átírtak, mint az ujonnan felvettek az új nyugdíj csoportban balesetre, nyugdíjra, aggkori ellátásra és temetkezési segélyekre vannak biztosítva.

Időjelzés. A «Meteor» f. évi márczius hóra a következő időjelzést teszi közzé: Márczius hó változási napjai: az 5-iki hideg, szeles, viharos, csapadékos jellegű; a 7-iki szeles, hideg; a 12-iki csapadékos jellegű, a midőn egy nálunk is látható holdfogyatkozás áll be. A 18-iki enyhe, a 22-iki hideg, esetleg viharos, csapadékos jelleggel, a 24-iki enyhe, esetleg meleg, derült; a 26—27-iki száraz, meleg.

Változások az erdészeti szolgálat köréből.

(Kérjük az uradalmak t. vezetőségeit, hogy erdészeti létszámukban beálló változásokról a szerkesztőséget értesíteni sziveskedjenek.)

Személyem körüli magyar miniszterem előterjesztésére Levitzky Albert főerdőtanácsosnak a szászsebesi erdőhivatal főnökének, saját kérelmére történt nyugalomba helyezése alkalmából az erdészeti közszolgálat terén sok éven át kifejtett hű és hasznos szolgálatai elismerésül Ferencz József-rendem tisztijét adományozom.

Kelt Bécsben, 1914. évi február hó 2-án.

FERENCZ JÓZSEF s. k.,

Báró Burián István s. k.

Földművelésügyi magyar miniszterem előterjesztésére az állami kezelésbe vett községi erdők szolgálati ágazatánál Környey Ferencz, Somogy Lajos és Ratkovszky Károly főerdőtanácsosi címmel és jelleggel felruházott erdőtanácsosokat, a magyarországi kincstári erdők szolgálati ágazatánál Czékus György főerdőtanácsosi címmel és jelleggel felruházott erdőtanácsost, Merényi Gyula és Földes János főerdőtanácsosi címmel felruházott erdőtanácsosokat és Várnay Ödön erdőtanácsost, a horvát-szlavonországi kincstári erdők szolgálati ágazatánál pedig Ulrich Gyula főerdőtanácsosi címmel és jelleggel felruházott erdőtanácsost főerdőtanácsosokká, valamint az erdőfelügyelőségi szolgálati ágazatnál Napholtz Jenő, Erános Antal János és dr. Hoffmann Gyula erdőfelügyelői címmel és jelleggel felruházott alerdőfelügyelőket erdőfelügyelővé kinevezem, továbbá az erdőfelügyelőségi szolgálati ágazatnál Czimra József erdőfelügyelői címmel felruházott alerdőfelügyelőnek az erdőfelügyelői jelleggel, Goró Ferencz és Pászthy Ferencz alerdőfelügyelőknél az erdőfelügyelői címet és jelleggel, Blatny Tibor alerdőfelügyelőnek a főerdőmérnöki címet és jelleggel, az állami kezelésbe vett községi erdők szolgálati ágazatánál Nagy György, Jakab József, Puskás Ferencz és Karvas Emil erdőtanácsosoknak a főerdőtanácsosi címet és jelleggel díjmentesen, Bartha Ábel, Deák János, Donáth Sándor és Ince Manó főerdőmérnököknek az erdőtanácsosi címet és jelleggel díjmentesen, Daempfl István főerdőmérnöknek az erdőtanácsosi címet díjmentesen, Urszinyi György, Schwarz Rezső, Fejér Kálmán és Binder Béla erdőmérnöknek a főerdőmérnöki címet és jelleggel, a magyarországi kincstári erdők szolgálati ágazatánál pedig Zachár Jakab, Nagy Károly és Orosz Antal erdőtanácsosoknak a főerdőtanácsosi címet és jelleggel díjmentesen, Koller János, Molnár Imre, Kostenszky Béla, Szádeczky Miklós, Pansinger Károly, Mike Imre és Terényi Sándor főerdőmérnököknek az erdőtanácsosi címet és jelleggel díjmentesen, Papp István, Hamernyik Béla és Cle-

ment Károly erdőmérnököknek a főerdőmérnöki czímet és jellegét adományozom.

Kelt Bécsben, 1914. évi január hó 30 án.

FERENCZ JÓZSEF s. k.,

Báró Ghillány Imre s. k.

*

Földművelésügyi magyar miniszterem előterjesztésére Horváth Ferenc főszámtanácsost és Szilágyi József főerdőszám-
tanácsost a VI. fizetési osztályba kinevezem.

Kelt Bécsben, 1914. évi február hó 8-án.

FERENCZ JÓZSEF s. k.,

Báró Ghillány Imre s. k.

*

A m. kir. földművelésügyi miniszter Ö Császári és Apostoli Királyi Felségének Bécsben 1914. évi január hó 26-án kelt legmagasabb engedélye alapján Csipkay János m. kir. főerdőtanácsost — saját kérelmére — végleges nyugalomba helyezte.

*

A m. kir. földművelésügyi miniszter kinevezte az állami erdőtisztelt összesített közös rangsorozati létszámában az erdőfelügyelőségek szolgálati ágazatánál Hepke Artur, Véssei Mihály, Simonffy Ákos és Konezwald Ferencz kir. alerdőfelügyelőket a VIII. fizetési osztályba kir. alerdőfelügyelőkké, az állami kezelésbe vett községi stb. erdők szolgálati ágazatánál Petrás Jakab és Szuppek József erdőtanácsosi czímmel és jelleggel felruházott m. kir. főerdőmérnököket m. kir. erdőtanácsosokká, Diószeghy Lajos, Lencsés Ambrus, Habel Lambert és Hudák Lajos m. kir. erdőmérnököket m. kir. főerdőmérnökökké, a magyarországi kincstári erdők szolgálati ágazatánál Székely István, Fischl József, Ivanich Ferencz, Ráduly János és Földes Tamás erdőtanácsosi czímmel és jelleggel felruházott m. kir. főerdőmérnököket, Kovács Béla, Gabnay Ferencz és Linszky Károly m. kir. főerdőmérnököket, Lányczy Antal erdőtanácsosi czímmel felruházott m. kir. főerdőmérnököt, Babós József erdőfelügyelői czímmel felruházott m. kir. főerdőmérnököt, valamint Balogh Dezső, Bayer Ágoston és Bécsy Dezső m. kir. főerdőmérnököket m. kir. erdőtanácsosokká, Hajdu Dezső, Vaitzik Ede, Szelezky János, Erődy Bálint, Huszár Kornél, Pásztor Sándor, Hoffmann Dezső, Vály Ferencz, Guáry Kálmán, Rónay Imre, Puskás István, Huszár Pál, Sándor Jenő és Jeszenszky Ferencz m. kir. erdőmérnököket m. kir. főerdőmérnökökké, a horvát-szlavonországi kincstári erdők szolgálati ágazatánál Petényi Keresztély erdőtanácsosi czímmel felruházott kir. erdőtanácsossá, Urbánszky István és Melesiczky Pál kir. erdőmérnököket kir. főerdőmérnökökké, az összesített közös rangsorozati létszámában Pálffy Mihály, Comanicu János, Molnár Antal, Dienes Béla, Finke Mihály, Pukács Endre és Krall János m. kir. segéderdőmérnököket m. kir. erdőmérnökökké, Pascu Viktor m. kir. segéderdőmérnököt kir. alerdőfelügyelővé, Imreh Ferencz, Rákosi István, Törzs Artur, Jellmann Béla, Puskás Károly, Cseleji József, Bertram I. Albert, Salix Gyula, Radonics Vazul, Törzs István, Gohn Emil, Egly József és Bertsik Andor m. kir. segéderdőmérnököket m. kir. erdőmérnökökké, Prunyi Albert m. kir. segéderdőmérnököt kir. alerdőfelügyelővé, Pilz Alfréd, Glock Géza, Nagy László és Fridrik Árpád m. kir. segéderdőmérnököket m. kir. erdőmérnökökké, Zavicsa József m. kir. segéderdőmérnököt kir. alerdőfelügyelővé, továbbá Fodor Vince, Szukics Ferencz, Jacsó András, Kovács Tivadar, Csuták Álmos, Nagy Lajos, Partos Gyula, Spangel Ernő, Zseleznyák Leó, Orbán József, Pászthory Ödön, Zsuffa Béla, Révay Ferencz és Muresianu Aurél m. kir. erdőmérnökgyakornokokat m. kir. segéderdőmérnökökké.

*

A m. kir. földművelésügyi miniszter áthelyezte Seenger Lajos m. kir. főerdőmérnököt Lippáról Besztercebányára ellenőrkdőnek, továbbá Kovács Béla m. kir. erdőtanácsost megbízta a besztercebányai erdőigazgatóságnál a pénztárosi, Terényi Sándor

m. kir. főerdőmérnököt pedig a lippai m. kir. főerdőhivatalnál az ellenőrkdői teendők ellátásával.

*

A m. kir. földművelésügyi miniszter a vinkovezei kir. főerdőhivatal kerületében Čukic Mihály kir. főerdőrt nyugalomba helyezte.

*

A tótsóvári m. kir. erdőhivatal főnöke Adamsik Gyula m. kir. erdőrt m. kir. főerdőrré, Turck József I. oszt. m. kir. segéderdőrt m. kir. erdőrré, Bohuniczky Kálmán II. oszt. m. kir. erdőlegényt I. oszt. m. kir. segéderdőrré nevezte ki.

Szerkesztői üzenetek.

Gyakran érkeznek felszólalások kiadóhivatalunkba a cím-
szalagon átjavitott lakcím miatt. Ez úton közöljük, hogy ezen átjavitásokat nem a posta, hanem a kiadóhivatalunk eszközi a bejelentett címváltozás alapján, a nagyobb arányú címnyom-
tatási költségek megtakarítása céljából. Kérjük tehát, hogy főlegesen reklamációkkal a t. előfizetők ne forduljanak hozzánk.

Erdőkezelőség. Önök szarvasra, vadsertésre, de őzre és kisebb vadra is alkalmas golyós ismétlőt óhajtanak beszerezni. Mint erre a célra megfelelőt, ajánljuk a 9.5 mm-es Mannlicher-Schönauert, 3.4'g rottweili löporral és 11/12-ed burkolatú expansiv lövedékkel. Ezt pedig mint universalisat, mely mindhárom vadra egyformán alkalmas. Tudnunk kell ugyanis, hogy a nagy kezdősebességgel lött lövedék (a 9.5 M.-Schönaueré V₂₅=665 msc.), csupán akkor deformálódik erősen, ha kellő ellentállásra talál a testben és ez kényszeríti, hogy a lövedék energiája fokozottan használódjon a lövedék anyagnak molekuláris oldal eltolására. A M.-Schönauer gyárilag megállapított ára 225 K.

Mint ugyancsak kiválóan megfelelőt a Savage-puskát is ajánljuk. Tárja M.-Schönaueréhoz hasonló és a ház baloldalán lévő köralakú kivágáson szám jelzi, hogy hány töltény van benne (6 darabra berendezve). Kengyelzárral ismétél és csövei kicserélhetők, csupán az elölgagyat kell a duplapuskánál szokásos módon levenni és a csövet jobbra fordítani. Az *egyedüli golyós ismétlő, mely a cső egyszerű kicserélése által kétféle tölténnyel használható*. A következő összeállításban alkalmas önöknek: 303-as cső (8 mm.) a szarvas, vaddisznó, 25—35-ös, — tompacsücsű lövedékkel — őzvadra, mindkettő ólomcsücsűs rézburkolatú lövedékkel és amerikai Dupont füstnélkülivel, a 303-as angol cordite-vel is. V₂₅=1999.1 (303-asa) és 1978.1 (25—35-öse) kezdősebességgel. Czegeket ugyan elvileg nem ajánlunk, azonban különlegesség beszerzéséről lévén szó, megemlíjük: Bárdos István, Budapest, VII., Erzsébet-körút 37.

K. J. Fajmarhát és sertést az illetékes vármegyei kir. gazdasági felügyelőtől kell kérni, legegyszerűbb oly módon, hogy azokhoz csatlakozik, a kik a községből kérelmeznek ilyen marhákat, mert egyszerre szokták azokat kiosztani, avagy úgy történik, hogy elmegy valamelyik nagy vásárra a kir. gazdasági felügyelő, erről a kérvényezőt kellő időben értesíti, ott kiválogathat magának tetszésszerű állatot, azt a felügyelő kifizeti és ön két év alatt tartozik az állat árát letörleszteni. Ilyen államilag vett marha egy évre biztosítatik, de saját érdekében helyesen teszi, ha továbbra is biztosítja.

Dr. Kukuljevič József.

F. I. Forduljon bizalommal a magyaróvári szarvasmarhatenyésztő egyesület-elnökéhez, Ujhelyi Imre m. kir. gazdasági akadémiai igazgató úrhoz, hivatkozzék reám és kérje meg, hogy szerezen önnek egy jól tejlő tehenet. Jelölje meg, hogy mennyit áldozhat e célra, az állat korát és hogy mennyi napi tejmenyiségre számít. Az egyesület mindenért, a mit beigér szavatosságot vállal, s mivel már évtizedek óta a tejlésre fordítja a főszilyt, minden tekintetben megbízható. Kérheti az egyesülettől azt is, hogy mint tenyészállatot kedvezményes áron szállítsák a vasúton a tehenet.

Dr. Kukuljevič József.

T. M. I. Miután az illető vármegyére vonatkozó nyugdíj-szabályzatot nem ismerjük, így nem tudjuk biztosan megmon-

dani, hogy kinevezése esetén csendőrségi nyugdíját megtarthatja-e, de valószínűnek tartjuk, hogy megtarthatja.

2. Az «Erdészeti Zsebnaptár»-t a kiadóhivatal már elküldte.

3. Tomasovszky Imre: «Az erdőaltiszt védkerületi teendői» című műve a szerzőnél: Tomasovszky Imre m. kir. főerdőmérnök úrnál, Budapest (V., Zoltán-utca 16 szám) kapható. Ára 1 K 50 fill. Valószínűleg rossz helyre küldte a pénzt s azért küldték azt vissza.

4. A 10 fillért a lap javára bevételeztük.

F. G. A vadászterdői erdőri szakiskola továbbképző tanfolyamának tanulói az erdészeti földméréstant — tudomásunk szerint — a szakiskola által kiadott kéziratból tanulják. Tankönyv erre ez idő szerint még nincs, de valószínűleg rövid időn belül lesz.

U. J. 1. Szarvasbőrt úgy kidolgoztatni, hogy abból ruháneműt lehessen készíttetni Melezschmit-czégnél, Tata (Komárom megye), vagy Leopold Ulrich-czégnél, Wien (I., Sonnenfeldgasse Nr. 11.) lehet. Egy szarvasbőr ilyen kidolgozása körülbelül 10—15 K-ba kerül. A megrendelésnél tessék megírni, hogy milyen színűre kívánja a bőrt. Ha mint szőrmét óhajtja a bőrt kidolgoztatni, úgy az említett czégek azt is elkészítik.

2. A vadászatról szóló 1883. évi XX. t.-cz. 36. §-át az 1901. évi XXI. t.-cz. 23. §-a hatályon kívül helyezi, a mennyiben ez az utóbbi törvény kimondja, hogy bármiféle czímen befolyt pénzbüntetés fele a kincstárt, fele pedig a községet illeti. Ennélfogva vadászati kihágások után megállapított pénzbüntetésből a feljelentőt semmi sem illeti meg s ezért nem állapít meg a feljelentő részére a bíróság semmit.

B. A. 1. Vadóri vizsgára készülni lehet: Hönig István «A Vadór» című könyvéből, kapható az Országos Magyar Vadászati Védegyeletnél (Budapest, VIII., Gyulai Pál-utca 13 sz.) vagy a földművelésügyi miniszter úr által kiadott: Illés Nándor «Vadór» című könyvéből, mely Nágel Ottó könyvkereskedőnél (Budapest, IV., Ferencziek-tere 9 sz.) 1 koronáért kapható.

2. Olyan egyén, a ki még nem volt gyakorlati szolgálatban, a vadóri vizsgát nem teheti le, mert vadóri vizsgára csak az bocsájtatik, a ki írni, olvasni és a négy közönséges számművelet szerint számolni tud, legalább három éven át szakadatlanul vadászati gyakorlati szolgálatban állott, feddhetlen magaviseletű, ép, erős, egészséges és 20. életévét betöltötte. Vizsgaengedélyt a kir. erdőfelügyelőtől kell kérni.

3. Nem szükséges, hogy a válaszórt 20 fillért beküldjön, mert mi a lap előfizetőinek ingyen válaszolunk; másnak pedig se ingyen, se pénzért nem adunk feleletet, mert ezt senki se kívánhatja meg tőlünk.

L. I. V. Leveléből úgy vettük ki, hogy önnek, mint II. oszt. altisztnek az utolsó javadalmazása évi 900 K volt, s csak mint I. oszt. altiszt került be az évi 1000 K javadalmazásba 1909 okt. 1-én. Ez esetben önnek a személyi pótléktöbblet 1914 október 1-től kezdve jár. Ha azonban levelét rosszul értettük, s önnek már mint II. oszt. altisztnek (erdőörnek) 1909 február 1-től kezdve az összajavadalmazása évi 1000 K volt, úgy az évi 1100 K javadalmazására már 1914 február 1-től kezdve igénye van.

Kisladna. 1. A régebben Lendl Adolf dr. szerkesztésében megjelent «Természet» című lap már megszűnt. Van ugyan jelenleg is egy «Természet» című természettudományi, technikai és képzőművészeti képes folyóirat, mely július és augusztus kivételével havonta egyszer jelenik meg, de ön valószínűleg nem ezt gondolta. Ennek a kiadóhivatala Budapest, VIII., József-utca 15 szám alatt van, szerkeszti dr. Balázs István s előfizetési díja egész évre 10 K.

2. A «Magyar Erdész», mely negyedévenként egyszer jelenik meg, kiadóhivatala Jólsván (Gömör megye) van s előfizetési díja egész évre 6 K.

Sz. J. 1. A kőkény-magot elvetés előtt rostára kell tenni, a rostát pedig hasonló nagyságú edényre fektetni; a magot a rostán vízzel leforrázzuk és azután a rostát felül beföldjük. A forró víz a rostán át az edénybe jutván, onnan vízgőzök szállnak a magvakra, miáltal csontkemény héjuk megpuhul. Ősszel kell vetni.

2. A galagonya és vadrózsa magvait vetés előtt 48 órán át 40° C. meleg vízben kell áztatni, hogy kemény külső páncéljuk megpuhuljon s a vizet magukon átérészzék. Ha ezt nem tesszük, elfekszik a földben a mag egész éven át s csak a következő évben fog részben kikelni. A galagonya magját szokták vetés előtt négy napig trágyalében is áztatni. Mindkettőt ősszel kell vetni, de fenti kezeléssel lehet tavasszal is.

3. A fajmarhát és sertést illetőleg olvassa el K. J.-nek szóló fentebbi üzenetünket.

4. A közalapítványi birtokok egyházi és kulturális czélokra szolgálnak s ezzel a rendeltetéssel uralkodók, magánszemélyek, főpapok és részben az állam, stb. tették az alapítványokat, a melyeket az állam (a vallás- és közoktatásügyi miniszterium) kezel. A kincstári birtokok pedig az állam tulajdonát képezik s jövedelmük állami czélokra fordíthatnak.

5. Az nem elég ok arra, hogy áthelyezzék.

S. S. Sorsjegyeit még nem húzták ki.

B. F. 1. A családi pótlékról szóló 1912. évi XXXV. t.-cz. 9. §-a szerint méltánylást érdemlő körülmények fennforgása esetén és ha azt a vagyoni viszonyok is indokolják, kaphat a szülei után családi pótlékot, ha szülei munka- és keresetképtelenek és önnel közös háztartásban élnek. Ily irányú kérelmével önt valószínűleg azért utasították el, mert az apjának a szöleje után volt keresete. Kísérlelje meg újból a családi pótlék engedélyezését kérni s csatoljon a kérvényhez orvosi bizonyítványt arról, hogy szülei teljesen munka és keresetképtelenek s vagyontalansági bizonyítvánnyal igazolja, hogy szülei is és ön is vagyontalanok.

2. Ha az ön öcsese rendszeresített állásra kinevezett altiszt vagy szolga, úgy jár neki családi pótlék. De lehet ő állandóan alkalmazott napszámos is s mint ilyennek nincs igénye családi pótlékre. Hogy a fizetését havi utólagos részletekben kapja, arra enged következtetni, hogy se nem altiszt, se nem szolga, hanem állandóan alkalmazott napszámos. Ezt azonban határozottan nem állíthatjuk, mert nem ismerjük alkalmaztatásának mineműségét.

F. A. Forduljon Szikla-Szilágyi állatpraparáló intézetéhez Budapest (VII., Amazon-utca 13 szám).

Z. Ny. 1. A hatóságilag felesketett erdőörök — mint azt már számtalanszor megmondtuk — két fegyvert tarthatnak adómentesen. Erre vonatkozólag olvassa el lapunk 1912. évi 4-ik számában «A fegyveradóról» írt közleményünket. Ez a rendelkezés a vadörökre nem vonatkozik.

2. A vadászatról szóló 1883. évi XX. t.-cz. 17. §-a szerint ha a vadászatra jogosultak vadászebei idegen területre átmennek, ott az illető vadászatra jogosult által letartóztatások mindaddig, míg gazdáik az okozott károkért teljes elégtételt nem adtak; a kártérítés iránti követelés joga az ebek le nem tartóztatása esetén is fennmaradván. A törvénynek ebből a rendelkezéséből következik, hogy abban az esetben is beperelheti az eb gazdáját kártérítésért, ha az ebet nem sikerült letartóztatnia.

3. Máskor ha kérdez valamit, írja ki a nevét egészen, mert névtelen levelekre nem válaszolunk.

Cs. T. 1. Arra a kérdésére, hogy ki jogosult vadászfegyvert tartani, a fegyvertartásra vonatkozó vármegyei szabályrendelet az irányadó. Ezt valamelyik jegyzői vagy szolgabírói hivatalban megnézheti.

2. A hatóságilag felesketett erdőörök fegyvereit illetőleg olvassa el a fentebb Z. Ny.-nek szóló üzenetünk 1. pontját.

3. A földművelésügyi miniszter úrnak valamennyi közigazgatási erdészeti bizottsághoz, erdőfelügyelőséghez és állami erdőhivatalhoz intézett 1909. évi márczius hó 3-án kelt 97,400 908. számú körrendelete értelmében a hatóságilag felesketett erdőszolgák, éppen úgy, mint a magánbirtokosok erdőörei, a kiktől az 1879. évi XXXI. t.-cz. 38. szakaszának utolsó bekezdése szaképzettséget nem kíván, az idézett törvény 40. szakasza értelmében löfegyverrel elláthatók.

4. Ha a csendörök a szabályszerűen bejelentett vadászcselé deitől a löfegyvereket elkobozták, úgy a miatt a szolgabírósnál

emeljen panaszt a csendőrök ellen s kérje vissza, a jogtalanul elkobozott fegyvereket.

5. Nehogy a csendőrökkel máskor is kellemetlensége legyen, kérjen az alispáni hivataltól úgy saját maga, mint vadászcselédjei részére fegyvertartási engedélyt.

6. A 10 fillért a lap javára bevételeztük.

V. A. Mást nem mondhatunk, mint hogy várják meg a földművelésügyi miniszter úr döntését, mert hivatalos ügyek állásáról felvilágosítást nem adhatunk. A 10 fillért a lap javára bevételeztük.

K. I. 1. Azt a bíróság állapítja meg, hogy kinek a vallomását fogadja el érvényesnek. Erre általános szabályt felállítani nem lehet.

2. Miután a csendőrségnek a feladata a bűnös kinyomozása, bizony megesisik, hogy ártatlan embert is gyanúsítanak; de hát arra való a bíróság, hogy igazságot szolgáltatasson.

3. Olvassa el az 1879. évi XXXI. t.-cz. (erdőtörvény) 113., 178. és 179. §-ait, azokban megtalálja kérdésére a feleletet.

C. G. Hasonló hasznos és tanulságos közleményt máskor is köszönettel veszünk.

V. H. Minthogy a főiskolát végzett állami tisztviselő szolgálati idejénél 7 hónap 8 hónapnak számít, ennél fogva 31 évi szolgálat 35 év 5 hónapnak, 31 évi és 1 havi szolgálat pedig 35 év 6 hónapnak, vagyis kikerekítve 36 évnek számítandó. Harminczhat évi szolgálat után pedig a fizetés és személyi pótlék 92%-a jár nyugdíjképen; vagyis

évi 3600 K javad. után jár 3312 K nyugdíj és 680 K lakbérnyugdíj,
 " 4000 " " " " 3680 " " " 720 " "
 " 4400 " " " " 4048 " " " 760 " "

Az özvegynek járna a férj 3600 K javadalmozása után évi 1600 K; 4000 K javadalmozás után évi 1800 K; 4400 K javadalmozás után pedig évi 2000 K nyugdíj. Minthogy azonban az özvegy nyugdíja kevesebb nem lehet, mint annak az összegnek a fele, a mely a férjet nyugdíjképen megillette, vagy megillette volna, ennél fogva a jelen esetben az özvegyet évi 1661 K, 1840 K, illetőleg 2024 K özvegyi nyugdíj illeti meg.

G. P. A magasabb személyi pótléket 1915 január 1-től feltétlenül megkapja, akár kinevezik más hivatal kerületébe, akár nem, mert nem az az irányadó hogy hol szolgál, hanem hogy mióta szolgál jelenlegi javadalmozásában.

O. I. 1. Ha a fák, illetőleg suhángok levágásánál csak a sarjadzás lehető kedvező lefolyására törekszünk, akkor a vágás ideje a téli nyugalom. Mivel azonban a tél hidege is kárt okozhat, kitoljuk a munkát tavasz felé annyira, a mennyire azt a nedvkeringés kezdete megengedi; körülbelül február közepe és márczius közepe közé.

Mivel az alomtűz a tuskókat, illetőleg a fácskákat egész a gyökfőig pörkölte, a vágást lehetőleg mélyre kell vennünk, hogy az még az egészséges fába jusson, a mi tölgnél máskülönbösen is ajánlatos.

Vágásra — 5 éves csemetékről lévén szó, — legalkalmasabb lesz a két kézre való nagy olló. Ha ez nincs, akkor használható a kaczor vagy kis balta is, de ezeknél ügyelni kell arra, hogy munka közben újra meg újra élesítsék; a vágáslapnak símának és lejtősnek kell lennie, nem jó két oldalról, ék alakban kivágni a suhángot; berepeszteni szintén nem szabad. Ezért legjobb az olló ilyen vékony fáknál.

Ha lehetséges, a vágáslap dél felé nézzen, mert így gyorsabban szárad össze és nem folyik ki belőle annyi nedv.

Nedvkeringés idején való vágásnál esetleg elvérzés állhat be.

2. Az 1883. évi XX. t.-cz. 16. §-a szerint a vadászat csak löfegyverrel vagy lóháton, bárminemű vadászebek használatával gyakorolható; — ezzel azonban a vadászat fogalma még koránt sincsen kimerítve, mert hisz a törvény 15. §-a exemplicative a vadászat más módjait is említi. Joggyakorlatunk szerint vadászati kihágásért a törvény 26. §-a alapján felelősségre vonható általában mindaz, a ki bármely oly cselekményt követ el, melylyel az uratlan vadat idegen vadászterületen jogosulatlanul birtokába ejti. Világos tehát, hogy a jelen esetben a törvény 26. §-a

alapján büntetendő orrvadászatról van szó. A törvény 27. §-ának alkalmazhatósága azonban már kérdéses, mert bebizonyítható ugyan, hogy terhelteknél a kihágás elkövetésekor botokat láttak, de a kihágás minősítésére döntő körülmény, vajjon a vadorzók a botokat a vadászatnál leendő használat céljából vették-e magukhoz, illetve, hogy azokat a nyúl elejtésénél tényleg igénybe vették-e? megállapítani a hivatalos eljárásnak lett volna feladata.

3. Előadása szerint a vadászkutya az egyik terheltekné képezte tulajdonát; a másik terheltekné közreműködése már most a szerint bírálendő meg, hogy a hivatalos eljárás a kihágást minősítettnek, vagyis olyannak állapította-e meg, melynél a 27. § szerinti tiltott eszközök használtattak, mely esetben a szintén bottal felfegyverkezett, másik vadorzó tettetársnak tekintendő; vagy pedig csupán a vadorzás egyszerű esete nyert-e beigazolást, a mikor is a másik terhelt mint bünrészes vonandó felelősségre; — de minthogy nem kísérletről van szó, — utóbbi is mindkét esetben feltétlenül büntetendő.

4. Kétséget nem szenved, hogy a feljelentés folytán kitűzött tárgyaláshoz a vadászati jog tulajdonosa, illetve meghatalmazottja, valamint a tanúk okvetlen megidézendők, mert hisz a vádlottak egyoldalú vallomása alapján a tényállást objective megállapítani és így reális támpontokon nyugvó ítéletet hozni nem is lehet. (Az 1880. évi XXXVII. t.-cz. 42. §-ában nyert felhatalmazás alapján 1880. augusztus 17-én 38,547. sz. alatt kibocsátott boltyiminiszteri rendelet 32. és 54. §-ai.)

5. Másrészt a hozott határozatot a sértett féllel feltétlenül közölni kell, mert e nélkül az ítélet jogerőre nem emelkedhetik.

6. Utolsó kérdésére az 1883. évi XX. t.-cz. 40. §-a adja meg a választ, mely szerint a vadászati területre felvigyázattal megbízott személyeknek vallomása az ellenkező bebizonyításig teljes bizonyító erővel csak akkor bír, ha vallomásukat hit alatt adják le; a hatóságilag felelőterített erdőtiszték és erdőőrök csak a szoros értelemben vett erdészeti szolgálatban és a törvény által expressis verbis felsorolt esetekben tekinthetők közbiztonsági közegeknek, miből folyik, hogy a vadászati kihágások iránti eljárásban a hatósági esküre való hivatkozás az 1883. évi XX. t.-cz. 40. §-ának alkalmazását feleslegessé nem teszi.

N. L. A tuskó-fa tömör tartalmát 45%-nak véve fel és 0.65 légszáradt, különben egészséges állapotban levő fajsúlylyal számítva:

1 ürm.³ = 292.5 kgr.; 19% vizet és 1% hamut véve fel, lesz: 234 kgr. víz- és hamumentes fa.

A fa abszolút hőhatálya a szénének 0.36-a, tehát 8080 × 0.36 = 2908.8 Caloria 1 kgr. után; 100 kgr. után pedig: 290880 Caloria.

A köszénben 10% vizet és 10% hamut véve fel, 1.0 × 0.2 = 0.2; azaz: 0.8 kgr. víz- és hamumentes szén; 100 kgr. szén tehát tartalmaz 80 kgr. tiszta szenet.

A szén (pl. Tatabánya) hőhatálya = 5500 Caloria egy kgr. után; 80 kgr. (= 100 kgr.) × 5500 = 440000.

Ezek szerint 100 kgr. víz- és hamumentes szén egyenértékű 150 kgr. víz- és hamumentes fával.

Miután 234 kgr. (= 1 ürm.³) fának értéke = 3 korona; 150 kgr.-nak 1.9 korona következik, hogy a tuskó-fa, ha méreteinél fogva alkalmas, előnyös a kazánfűtésre.

G. J. 1. A ragadós száj- és körömfájás ragályanyagát a szájban és a körmökön képződő hólyagok tartalmazzák, a hólyagok felrepedése után a ragályanyag a nyálba, a könnyekbe, az orrból folyó váladékba és a teje is bejut. Ezzel már meg is van mondva, hogyan történik a fertőzés. A beteg állatok nyálkájá, orrváladéka beszennyezi a földet, a legelőt, az etető-itató edényeket stb., innen pedig az egészséges állatok felszedik. A betegek ápolóinak kezéhez, ruhájához, lábbelijéhez szintén hozzátapad a váladék, úgyszintén az istálló felszerelési tárgyaihoz is. Ha tehát meg akarjuk védeni állatainkat a fertőzéstől, akkor gondoskodnunk kell arról, hogy az állatok sem betegekkel, sem azoknak ápolóival érintkezésbe ne jussanak. Ne engedje tehát, hogy falubeliek belépjenek az istállójába, de a saját házbelijei se menjenek a falubeli istállókba. Az állatokat ne hajtassa ki a legelőre.

és ne engedje olyan utakon járni, a hol esetleg más — beteg — marha is megfordulhat. Elővigyázatból az istálló küszöbét s néhány lépésnyi területet az istálló előtt is öntözzön meg napjában többször is mésztejjel, hogy az istállóba be- és kilépőnek a mérszen kelljen keresztülgázolnia s esetleg a cipőjére felszedett ragályanyagot a mész elpusztítsa.

Ha a sertéseket otthon nem foghatja, akkor kihajtás előtt azok is gázoljanak át mésztejen. Még hatásosabb, ha a mésztej készítéséhez nem tiszta vizet használ, hanem olyat, a melynek minden literjébe féldeci nyers lysoformot öntött. Egynehány gazdatiszt a sertéseket lapos ládákban gázoltatja át, a mely ládákban 2%-os tiszta lysoform van. (100 liter vízre 2 liter lysoform.) Az állatok isznak is belőle, de az nem árt nekik. A gazdatisztok ily módon meg tudták védeni sertéseiket s azóta a környéken igen felkapták ezt a védekezési módot.

A betegek kezelésénél fődolog a nyugalom és a tisztaság. A betegek nehezen esznek, de igen fontos, hogy jó erőben maradjanak, ezért puha ennivalót kell adni, friss fűvet, olvermelt kukoriczát (csalamádét), puha finomszálú szénát, vagy ha ilyesmivel nem rendelkezik, korpás vagy lisztes ívósakat. A betegek száját naponta többször ki kell öblögetni timsós vízzel, 2%-os bórsavoldattal, vagy ha nem sajnálja a költséget hyperollal, még pedig 1 gr. hyperollt 60 gr. vízre. A lábakat szintén szorgalmasan kell mosogatni és fenyőkátványal, vagy tannofórmmal behinteni, illetve bekenni. Azonfelül gondoskodni kell róla, hogy az állat alatt mindig tiszta és száraz alom legyen, esetleg ha módjában van, hintsen alája gipszet vagy tőzegport, ezek felszívják a nedvességet és fertőtlenítenek is egyben. A tejet meginni nyersen nem szabad. Csak akkor ihatja meg, ha legalább 10 perezig forralja: forrás közben tiszta kanállal folyton kevergetni kell, akkor nem fut ki. Ha esetleg a tőgyön is támadnak hólyagok, azokat is hyperolos vagy bórsavas vízzel kell mosogatni. Egyebet nem tehet. Fő a pedáns tisztaság, hogy a beteg, sebes lábakra piszok ne jusson, mert ha a körmök gennyedni kezdenek, akkor esetleg az egész körmét elveti az állat és bő napokig sánta marad. A betegeket kemény útra kihajtani semmi körülmények közt sem szabad, azoknak a puha, száraz, tiszta alom a legjobb helyük.

Ha valamelyik állat nagyon elgyengülne a láztól, adjon neki félliter langyos bort, a mibe 1—2 tojást verhet. Beteg téhen tejét a borjunak is csak felforraltva adja.

2. Azért a tanácsért, a mit «Az Erdő»-ben adok, a lap előfizetőinek nem kell fizetni. — *Dr. Kukuljevič József.*

3. A 20 fillért a lap javára bevételeztük.

H. I. Előfizetése a beküldött összeggel ez év végéig rendezve van.

Gy. A kopár területeknél egyévi próbaszolgálatra ideiglenes minőségben alkalmazott erdőőrök kinevezése alkalmával, az illető állami erdőhivatalok figyelmeztetve lettek, hogy az egyévi próbaszolgálat letelte után, az illető erdőőr végleges kinevezésére — esetleg ha meg nem felel, a szolgálatból való elbocsátására — tegyenek a földművelésügyi miniszter úrhoz javaslatot. Míután erről az állami erdőhivatal valószínűleg megfeledezett, forduljon a hivatalhoz és kérje, hogy véglegesítése érdekében tegye meg a szükséges lépéseket.

G. A. A vadászatról szóló 1883. évi XX. t.-cz. 3. §-a értelmében, a községek tulajdonát képező területek vadászati jogát ha az 2000 k. holdnál nem nagyobb, egyben kell bérbeadni, ha pedig a terület 2000 k. holdnál nagyobb, akkor több, *legalább is 2000 k. holdas részletben* is bérbe adható.

Minthogy az ön által említett községnek 2620 k. holdas területéből nem lehet két legalább 2000 k. holdas vadászterületet alakítani, ennél fogva a 2620 k. holdas községi vadászterületet csak egyben lehet bérbeadni. Ha a községi képviselőtestület elhatározná, hogy a vadászterületet több részletben fogja bérbeadni, az ellen az alispánhoz, ennek elutasító határozata ellen pedig a belügyminiszter úrhoz lehet fellebbezni.

ÁLLÁSKERESLET ÉS KINÁLAT

49 éves, róm. kath., kiscsaládú, erős testalkatú, józan, szerényigényű, magyarajkú, középiskolát végzett és szakvizsgázott erdőőr, ki az erdészeti, mezőgazdasági és vadászati teendőiben 17 évi gyakorlattal bír, jó szolgálati bizonyítványokkal rendelkezik, mielőbbi belépésre állást keres. Nyugdíjra igényt nem tart s csupán aggkori biztosítást kér. Czíme: O. Gy. Harkács. (Gömör m.) (13.)

Csere. Hajlandó volnék jó máramarosszigeti m. kir. erdőigazgatósági kincstári védkerületi állásomat egy lugosi, lippai, apatini, gödöllői vagy zágrábi kincstári erdőhatóság-kerületbeli olyan állással eleserélni, hol kisebb hegyek vannak. Közeli iskola nem igényeltetik. Megkeresések a szerkesztőséghez kéretnek. (15.)

Vadász, a ki a fő- és apróvadtenyésztésben teljes jártassággal, különösen a mesterséges fáczántenyésztésben nagy gyakorlattal bír, a mit kitűnő okmányokkal bizonyítani tud, hasonló állást keres márczius 1-ére. Czíme: Huber Wendel, Tiszabó, Szolnok vm. (14.)

38 éves, családos egyén, ki 20 évig mint vadász nagyobb uradalomban volt alkalmazva, azonnali belépésre erdőőri, vadász, vagy vadőri állást keres. Czíme a szerkesztőségénél megtudható. (16.)

Erdőlegényi, vagy erdőőri állást keres május hó 1-re, egy a m. kir. VI. számú csendőrkerületnél harmadik évét szolgáló 29 éves, róm. kath., nőtlen, 176 cm. magas, ép, egészséges egyén. Beszél magyarul és németül. Czíme a szerkesztőségénél megtudható. (17.)

Vadőr, a ki ilyen minőségben hét év óta van egy grófi uradalomnál felmondatlan állásban, a vadászati teendők minden ágában jártas, úgy az apróvad, valamint a fővad és fáczántenyésztést tökéletesen érti, jó dúvad-irtó, 32 éves, feddhetlen előéletű, kis családú, felesége kitűnően főz (a miről éves, jó bizonyítványai vannak), állást keres. Czíme a szerkesztőségénél megtudható. (18.)

HIRDETÉSEK

A meszesfalusi gör. kel. szerb zárdai erdőbirtoknál erdőőri állás van üresedésben.

Javadalmazás: évi 840 kor. fizetés, szabad lakás, két drb. téhen nyári legeltetése, két kat. hold kaszáló, 20 ürm. tűzifa.

Az állás április 1-én foglalandó el.

Pályázók a magyar állampolgárságot, feddhetlen életet, 24 éves kor betöltését, ép szellemi és testi erejüket, az erdőőri szakvizsga letételét és az eddigi szol-

gálatukat igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket márczius hó 15-ig dr. Dimitrievics Vladimir apát és zárdafőnök úr czimére Meszesfalu (u. p. Versecz) nyújtásuk be.

Román nyelv ismerete szükséges.

Méhészek előnyben részesülnek.

(6.)

Pályázati hirdetés. 262/1914. sz. Nagyrőcze rt. városánál 1914 április hó 1-re egy erdőszolgai állás lesz betöltendő.

Az erdőszolga javadalmozása a következő: 600 kor. évi bér, természetbeni lakás, egy hold föld természetben, 50 kor. ruhailletmény, 20 kor. csizmailletmény, 24 úrp. failletmény.

Katonakötelezettségüknek éleget tett, 30 évesnél nem korosabb, s gyakorlati alkalmazással bíró egyének erkölcsi és egyéb bizonyítványokkal felszerelt kérvényeiket Nagyrőcze rt. város polgármesteri hivatalához f. évi márczius hó 15-ig küldjék be.

Nagyrőcze, 1914 február hó 14-én.

(7.)

Dr. Cseh János polgármester h.

Termelt fenyőhaszonfa-eladás. 11943/1914. F. M. sz. A zólyomlipçesi m. kir. erdőgondnokságban termelt 4974·40 m³ fenyőépületi és műszerfa, nyolcz eladási csoportra megosztva, zárt írásbeli ajánlatok útján fog eladatni.

Ajánlatok legkésőbb 1914. évi márczius hó 2-án déli 12 óráig nyújtandók be Besztercebányán a m. kir. erdőigazgatóságnál és 1914. évi márczius hó 3-án délelőtt 10 órakor fognak az erdőigazgatóság tanács-termében nyilvánosan felbontatni.

Árverési feltételek, a faanyag csoportosítását és kikiáltási árait feltüntető kimutatás, ajánlati ürlap és boríték a besztercebányai erdőigazgatóságnál szerezhetők be.

Budapest, 1914. évi február hóban.

(8.)

M. kir. Földművelésügyi Miniszter.

Tölgyrönk-eladás. 6557/1913. sz. A lugosi erdőigazgatóság kerületében a begaszuszányi faraktárban mintegy 256 m³ tölgyrönk zárt írásbeli ajánlatok útján eladás alá bocsájtatik.

Az ajánlatok 1914. évi márczius 17-én d. u. 2 óráig nyújtandók be alulirott erdőigazgatóságnál, hol azok 18-án d. e. 9 órakor nyilvánosan felbontatnak.

Az eladási föltételek, a kikiáltási ár, stb. az erdőigazgatóságnál megtudhatók, ajánlati ürlap és boríték ugyanott kapható.

Lugos, 1914. évi február hó 6-án.

(9.)

M. kir. erdőigazgatóság.

Versenytárgyalás elhalasztása. 13081/1914. I-B—1. sz. A gyalui és jósikafalvai erdőgondnokság 1914—1916. évi fenyőhaszonfatermesének értékesítése iránt 74140.913 sz. alatti hirdetémmenyel folyó évi márczius hó 10-ére kitűzött versenytárgyalás határnapja folyó évi április hó 30-ik napjára lett elhalasztva.

Az ajánlatok ehhez képest folyó évi április 29-én déli 12 óráig nyújtandók be a kolozsvári m. kir. erdőigazgatóságnál.

Budapest 1914 február hóban.

(10.)

Földművelésügyi Miniszter.

Termelt fenyő bányászéldeszka-eladás. 13020/1914. I-B—1. sz. A szomolnoki m. kir. erdőgondnokság nagymedenczevölgyi fűrésztelepén részben már kitermelt és 1914. év végéig még kitermelendő mintegy 101,000 (Egyszázegyezer) folyóméter 1—2, illetve 2.0 és 3.0 méter hosszú fenyő bányászéldeszka a szomolnokhutai vasúti állomás melletti rakodókra kiszállítva, zárt írásbeli ajánlatok útján eladásra bocsájtatik.

Kikiáltási ár folyóméterenként 4 (négy) fillér.

Bánatpénz 200 (Kétszáz) korona.

Az ajánlatok legkésőbb 1914. évi márczius hó 16-án déli 12 óráig nyújtandók be a tótsóvári m. kir. erdőhivatalnál, a hol azok márczius 17-én délelőtt 10 órakor nyilvánosan felbontatnak.

A versenytárgyalási feltételek, ajánlati ürlap és boríték a tótsóvári m. kir. erdőhivatalnál megtekinthetők, illetőleg beszerezhetők.

Budapest, 1914. évi február hóban.

(11.)

M. kir. Földművelésügyi Miniszter.

Jegenye- és luczfenyő fűrészárúk eladása. 13086/1914. I-B—1. sz. A szomolnokhutai m. kir. erdőgondnokság nagymedenczevölgyi fűrésztelepén termelt és a máriahuta—zakárfalvai állomásnak vasuti rakodóján készletezett 730·187 tömörköbméter jegenye- és luczfenyődeszka, padló, lécz, zárléc, rövidárú és 500 drb szőlőkaró zárt írásbeli ajánlatok útján el fog adatni.

Az ajánlatok 1914. évi márczius hó 16-án déli 12 óráig nyújtandók be a tótsóvári m. kir. erdőhivatalnál, a hol azok márczius hó 17-én délelőtt 10 órakor fognak nyilvánosan felbontatni.

A versenytárgyalási feltételek, az eladandó fűrészárúk részletes kimutatása, az ajánlati ürlap és boríték a tótsóvári m. kir. erdőhivatalnál beszerezhetők.

Budapest, 1914. évi február hóban.

(12.)

M. kir. Földművelésügyi Miniszter.

Termelt luczkéreg-eladás. 12495/1914. I-B—1. F. M. sz. A szvarini, feketevégi, teplicskai, likavai, maluzsinai és fenyőházai m. kir. erdőgondnokságokban az 1914. és 1915. években termelendő összes luczkéreg az 1914. évi márczius hó 17-én délután 3 órakor Liptóujvárott a főerdőhivatal hivatalos helyiségében, zárt, írásbeli ajánlatok útján, hat csoportban eladásra kerül. Az ajánlatok legkésőbb 1914. évi márczius hó 16. napján este 7 óráig nyújtandók be Liptóujváron a m. kir. főerdőhivatalnál.

A részletes becslésre, továbbá a csoportok beosztására vonatkozó adatok, az árverési és szerződési feltételek, valamint az ajánlati ürlap és boríték a liptóujvári főerdőhivatalnál beszerezhetők.

Budapest, 1914 február hóban.

(23.)

M. kir. Földművelésügyi Miniszter.

Termelt fenyőhaszonfa-eladás. 13382/1914. I-B—1. F. M. sz. A maluzsinai, vichodnai és szvarini m. kir. erdőgondnokság falozamából mintegy 10,000 m³ lucz- és jegenyefenyő haszonfa Liptóújvárott 1914. évi márczius hó 17-én d. e. 9 órakor a főerdőhivatal hivatalos helyiségében, zárt, írásbeli ajánlatok útján nyilvános versenytárgyaláson három csoportban eladásra kerül.

Az írásbeli ajánlatok a liptóújvári főerdőhivatalnál márczius hó 16 (tizenhatodik) napján este 7 (hét) óráig nyújtandók be.

A faanyagok kikiáltási áaira, a csoportok beosztására stb. vonatkozó részletes adatok, árverési és szerződési feltételek, valamint ajánlati űrlapok és borítékok a m. kir. főerdőhivatalnál szerezhetők be.

Budapest, 1914 február.

(13.)

Földművelésügyi Miniszter.

Pályázat főerdőőri állásra. 259/1914. sz. Podolin XVI. szepesi város mint nagyközség képviselő-testületének, folyó évi 7. számú határozata értelmében egy főerdőőri állásra pályázatot hirdet. Évi fizetése 400 korona, természetbeni lakás, közvetlenül a lakás mellett 5 hold szántó és rét élvezete, 12 drb. szarvasmarha legeltetési joga, előbbi 100 kor., utóbbi 240 kor. értékben, fűtési anyag és 24 kor. lábbelire, továbbá a kihágási pénzbüntetések százaléka. Főerdőőr lakása Felsőzúgó fürdőtől ¼ óra távolságra van. Az erdőőri állásra a 24 évet betöltött, de 40 évnél nem idősebb pályázók felhivatnak, hogy magyar állampolgári minőségüket és családi állapotukat, feddhetlen előéletüket, a 24 éves életkor betöltését, az erdőőri szakvizsga letételét, valamint szellemi és testi épségüket különösen jó látó, halló és beszélőképességüket, esetleg eddigi szolgálatukat igazoló bizonyítvánnyal felszerelt s sajátkezűleg írt folyamodványukat Podolin város nagyközség képviselő-testületéhez címmezve legkésőbb folyó évi márczius hó 15-ig nyujtsák be.

Azok a pályázók, kik a magyar nyelvnek szóban és írásban való tudásán kívül a német és tót nyelv ismeretét is igazolják előnyben részesülnek.

A kinevezendő főerdőőr állását 1914. évi április hó 1-ig elfoglalni köteles.

Podolin, 1914. évi február hó 12-én.

Dudinszky Péter

jzö.

Szadorszky József

(17.)

f. bír.

Fenyőtutajfa-eladás. (500 és 1000 m³-es részletekben) 13377/1914. I-B—1. F. M. sz. A feketevági és teplicskai erdőgondnokságokból az 1914. év folyamán Liptóújvárra letutajozandó mintegy 13,000 tömör m³ lucz- és jegenyefenyő haszonfa Liptóújvárott 1914. évi márczius hó 17-én délelőtt 10 órakor a főerdőhivatal hivatalos helyiségében zárt, írásbeli ajánlatok útján nyilvános versenytárgyaláson eladásra kerül.

A zárt írásbeli ajánlatok a liptóújvári főerdőhivatalnál 1914. évi márczius hó 16-án délután 7 óráig nyújtandók be.

A verseny tárgyát képező faanyagra, a részletek beosztására és a kikiáltási árakra vonatkozó részletes adatok, árverési és szerződési feltételek, valamint ajánlati űrlapok és borítékok a liptóújvári m. kir. főerdőhivatalnál szerezhetők be.

Budapest, 1914 február hó.

(14.)

Földművelésügyi Miniszter.

Pályázati hirdetmény. 35699. sz. A deliblati m. kir. kincstári birtokkezelősegnél megüresedett napidíjas erdőőri állásra pályázat hirdettetik.

Pályázati határidő 1914. év április hó 15.

Javadalmazás 2 (kettő) kor. napidíj és 300 kor. lőtartási átalány.

Valamelyik m. kir. erdőőri szakiskola sikeres elvégzése, ép, egészséges és erőteljes testalkat, valamint jó magaviselet hiteles bizonyítványokkal igazolandó.

Erdőőri szakvizsgát is tett egyének előnyben részesülnek. Teljesen megfelelő, jó magaviselet és kellő szorgalom mellett végleges kinevezetés kilátásban van.

Pályázni kívánók a hozzám címzett kérvényeiket az összes mellékletekkel együtt a megjelölt határidőig birtokkezelőséghez Deliblatra nyujtsák be.

Budapest, 1914. évi február hó 10-én.

(15.)

A m. kir. Földművelésügyi Miniszter.

Pályázati Hirdetmény. 5143/1913. sz. Trencsén sz. kir. városnál megüresedett erdőőri állásra pályázatot nyitok.

Felhívom mindazokat, kik ezen állásra pályázni kívánnak, hogy az erdőőri szakvizsga letételét és az eddigi szolgálatukat igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeiket 1914. évi márczius hó 10-ig hivatalomnál nyujtsák be.

Trencsén, 1914. évi február hó 14. én.

(16.)

Ucsnay Ernő s. k. kir. tanácsos, polgármester.

Pályázati hirdetmény. 516/1914. sz. Az Iglói kir. korona- és bányavárosnál üresedésben lévő egyik főerdőőri állásra ezennel pályázatot hirdettünk.

Az állás illetményei (1200) egezerkétyszáz korona készpénzfizetés, (150) százötven korona ruhaátalány, lakás, faizás és 10 ürm³ házhoz szállítva hasábfá, rét-jogosultság, 2 tehén és 2 üsző tartásra legelő.

Pályázók igazolni tartoznak, hogy erdőőri szakiskolát végeztek és erdőőri szakvizsgát tettek. Tapasztalt, nagyobb gyakorlattal bíró egyének előnyben részesülnek. A pályázati kérvényhez melléklendők az eddigi alkalmazásról szóló bizonyítványok és születési anyakönyvi kivonat.

Az elfogadott pályázó egyelőre ideiglenesen egy évre fog alkalmaztatni és csak akkor fog véglegesítettetni, ha ezen probaév alatt megfelelt.

Véglegesítés esetében a probaév is a nyugdíjárulék utólagos megfizetése után a nyugdíj megállapításának alapjául szolgáló időbe fog beszámíttatni.

Pályázati kérvények f. évi április hó 6-ig Igló város polgármesterénél adhatók be.

Igló, 1914. évi február hó 17-én.

(20. II. 1.)

A városi tanács.

Termelt tölgy-, kőris-, szil- és nyárhaszonfa s tölgy kerítésoszlopok eladása. 13094/I.B—1. sz. A pécskai m. kir. erdőgondnokságban termelt mintegy 842.23 m³ tölgy-, 944.66 m³ nyár-, 273.11 m³ kőris- és 51.70 m³ szilhaszonfa hat eladási csoportban, továbbá az aradi m. kir. erdőgondnokságban termelt 1608 drb. tölgyoszlop egy csoportban zárt írásbeli ajánlatok útján el fog adatni.

Az ajánlatok 1914 márczius 4-nek déli 12 órájáig nyújtandók be a lippai m. kir. főerdőhivatalnál, hol is azok márczius 5-én délelőtt 9 órakor fognak nyilvánosan felbontatni.

Az eladási feltételek, a faanyagok csoportosítása és a kikiáltási árak kimutatása, s ajánlati űrlap és boríték a lippai m. kir. főerdőhivatalnál, valamint a pécskai és aradi (Zrinyi-utca 5. szám) m. kir. erdőgondnokságnál díjtalanul beszerezhető.

Budapest, 1914. évi február hó.

(19.) **M. kir. Földművelésügyi Miniszter.**

Termelt kádár- és kerékgyártófa eladása. 13094/I.B—1. sz. A pécskai és csálai m. kir. erdőgondnokságokban termelt mintegy 9296 akó tölgydonga 18 csoportra felosztva és 31000 darab tölgy-kerékküllő nyolecz csoportra felosztva zárt írásbeli ajánlatok útján el fog adatni.

Az ajánlatok 1914. évi márczius 4-nek déli 12 órájáig nyújtandók be a lippai m. kir. főerdőhivatalnál, hol is azok márczius 5-én délelőtt 9 órakor fognak nyilvánosan felbontatni.

Az eladási feltételek, a faanyagok csoportosítása és a kikiáltási árak kimutatása, s ajánlati űrlap és boríték a lippai m. kir. főerdőhivatalnál, valamint a pécskai és aradi (Zrinyi-utca 5. szám) m. kir. erdőgondnokságnál díjtalanul beszerezhető.

Budapest, 1914. évi február

(18.) **M. kir. Földművelésügyi Miniszter.**

Tölgyfaeladástövon. 11296. 1914. I. B—1. F. M. sz. A vajdahunyadi erdőgondnokság gyalári (A. g. o. III. vgssor. 15 tag) erdejében kijelölt s mintegy 5000 tömör m³-re becsült 5690 drb számozott tölgy (csekély részben cser, bükk és gyertyán) álló fa ez évi márczius hó 19-én délelőtt 9 órakor Szászsebesen a m. kir. erdőhivatal hivatalos helyiségében zárt írásbeli ajánlatok alapján nyilvános versenytárgyaláson eladásra kerül.

Az ajánlatok 1914. évi márczius hó 18-án este 6 óráig nyújtandók be a szászsebesi m. kir. erdőhivatalhoz.

A részletes becslési adatok, árverési és szerződési feltételek, ajánlati űrlapok és borítékok a szászsebesi m. kir. erdőhivatalnál szerezhetőek be.

Budapest, 1914. évi február hó.

(21.) **M. kir. Földművelésügyi Miniszter.**

Vékony fenyőhaszonfa eladás. (Vasúti rakodón.) 13486/1914. I. B—1. sz. A kiscsáki, csernabányai, karámi és dobrócsi erdőgondnokságnál termelt és a kiscsáki vasúti rakodóra hozott 30018 drb gömbölyű fenyőszőlő- és gyümölcskaró, 10755 drb fenyő erdei lécz, 48857 folyóméter fenyőrúdfa és 824.10 m³ egyéb fenyőhaszonfa, kettő eladási csoportra megosztva zárt írásbeli ajánlatok útján fog eladatni.

Ajánlatok legkésőbb 1914. évi márczius hó 16-án déli 12-óráig nyújtandók be Besztercebányán a m. kir. erdőigazgatóságnál, a hol azok 1914. évi márczius hó 17-én délelőtt 10 órakor fognak nyilvánosan felbontatni.

A faanyagok részletezését és a kikiáltási árakat fel tüntető kimutatás ajánlati űrlap és boríték a beszttercebányai erdőigazgatóságnál szerezhetőek be.

Budapest, 1914. évi február hóban.

(22.) **M. kir. Földművelésügyi Miniszter.**

Erdészeti csemeték és magvak a legmegbízhatóbb minőségben és a legjutányosabb árakon beszerezhetőek a Magyar Erdészeti és Kertészeti vállalatnál. Neumayr és Társa csemete és magkereskedés, csemete-termelés, Zalaegerszeg. Árjegyzék kívánatra megküldetik. Nagyobb szükségletnél előnyarájlat. (VI.3.)

Erdőőr kerestetik kisebb felvidéki erdőbirtokra város közelében. A tót nyelv ismerete és erdősítésben, haszon és tűzifatermelésben, tuskóirtásban, valamint a fa értékesítésében szerzett hosszabb uradalmi gyakorlat igazolandó. Belépés április elsején. Nős, kiscsaládú pályázók fizetési igényekkel és okmánymásolatokkal felszerelt beadványait a kiadóhivatal továbbítja. (24.)

Jegyzéke

azoknak az erdészeti szakmunkáknak, melyek az «Az Erdő»-re egész évre egyszerre, vagy bár részletekben, de egy évnél már hosszabb idő óta előfizető erdészeti altisztek és erdőőrök által az Országos Erdészeti Egyesületnél (Budapest, V., Alkotmány-utca 6. sz.) az alábbi kedvezményes áron rendelhetőek meg:

Bölezházi Belházy Emil: Az erdőrendezéstan kézikönyve. Ára 6 K.

Fekete Lajos: A tölgy és tenyésztése. Ára 4 K.

• • Erdőrendezéstan. Ára 9 K.

• • Erdőértékszámítástan. Ára 4 K 50 f. (II. kiad.)

• • Erdészeti nyereségszámítástan. Ára 3 K.

• • A száraló erdők berendezése. Ára 90 f.

Fekete L. és Mágósi Diets S.: Erdészeti növénytan. (I. k. lefogyott.) II. k. ára 12 K.

Gaul Károly: Hazánk házi faipara. Ára 1 K 40 f. Bérmentesítésre 45 f. küldendő.

Gellért József: A bükk-tüzifa romlása s az ellene való védekezés. Ára 60 f. Bérmentesítésre 35 f. küldendő.

Horváth Sándor: Erdészeti zsebnaptár. Ára 2 K. Bérmentesítésre 45 f. küldendő.

Kövesi Antal: Erdészeti géptan. Ára 4 K.

Márton Sándor: A legelőerdők berendezése, kezelése és hasznosítása. Ára 4 K 80 f.

Pécs Dezső: A külföldi faemek megtelepítése. Ára 3 K. Bérmentesítésre 45 f. küldendő.

Pohl János: Tangenstáblázatok. Ára 1 K.

Tagányi Károly: Magyar erdészeti oklevéltár. 3. kötet. Ára 20 K.

Tomasányi Gusztáv: Erdei facsemeték nevelése. Ára 3 K. Bérmentesítésre 45 f. küldendő.

Tuzson János dr.: Rendszeres növénytan. I. általános rész és a virágtalan növények. Ára 8 K.

Vadas Jenő: Az akáczia monografiája. Ára 6 K.

Zemplén Géza dr.: Fából készített cukor és alkohol. Ára 1 K 50 f. Bérmentesítésre 45 f. küldendő.

Erdészeti Rendeleték Tára: 1891. (XI.) évfolyam ára 60 f. 1896. (XVI.) évfolyam ára 50 f. 1897. (XVII.) évfolyam ára 60 f. 1898. (XVIII.) évfolyam ára 70 f. 1900. (XX.) évfolyam ára 60 f. 1904. (XXIV.) évfolyam ára 1 K 50 f. 1905. (XXV.) évfolyam ára 50 f. 1906—07. évi füzet ára 1 K 50 f. 1908. (XXVIII.) évfolyam ára 1 K. 1909. (XXIX.) évfolyam ára 1 K. 1910—11. (XXX—XXXI.) évfolyam ára 2 K. Bérmentesítésre 45 fillér küldendő.

A nem említett évfolyamok elfogytak.

A szerzőknél rendelhetőek meg:

Fekete L. és Soltz Gyula: Erdőbecsléstan. Ára 6 K. (Kapható Fekete Lajos miniszteri tanácsosnál Selmeczbányán.)

Muzsnay Géza: Erdőrendezésünk fejlesztéséről. Ára 5 K. Bérmentesítésre 45 f. küldendő. (Kapható szerzőnél Zsarnócza, Bars megye.)

Muzsnay Géza: Erdőrendezéstan. Ára 10 K. (Kapható szerzőnél, Zsarnócza, Bars megye.) Bérmentesítésre 55 f. küldendő.

Sóbó Jenő: Erdészeti építéstan. I. R. (1. és 2. kötet) Középítéstan; egy-egy kötet ára 11 K 20 f. II. R. Ut-, vasút- és hidépítéstan, ára 12 K.

Tomasovszky Imre: Az erdőaltiszt védkerületi teendői. Ára 1 K 50 f. (Kapható szerzőnél, Budapest, V., Zoltán-u. 16.)
Vadas Jenő: Erdőműveléstan. Ára 7 K.
Vadas Jenő: A selmeczányai m. kir. erdőakadémia története és ismertetője. Ára 4 K. (Kapható a szerzőnél Selmeczányán.)

Egyéb olyan erdészeti művek, melyek csak teljes áron kaphatók:

Bedő Albert dr.: A magyar állam erdőségeinek gazdasági és kereskedelmi leírása. 4 kötet, egy térképpel. (Kiadja a m. kir. földművelésügyi ministerium.)
Bedő Albert dr.: Az erdőőr vagy az erdészet alapvonalai kérdésekben és feleletekben. Ára 6 K. Bérmentesítésre 55 f. küldendő. (Kapható az Orsz. Erd. Egy.-nél.)
Bund Károly: Értekezések az erdőrendezés köréből. Ára 4 K. (Kapható az Orsz. Erd. Egy.-nél.)
Cseti Ottó: Általános földméréstan. Ára 9 K. (Kapható Joerges A. özv. és fiainál Selmeczányán.)
Fekete Lajos: Az erdők berendezése. Ára 2 K. (Kapható az Orsz. Erd. Egy.-nél.)
Fekete Lajos: Népszerű erdészeti növénytan. I. füzet. Spórás növények. Elfogyott. — II. füzet. Mohok, edényes virágtalanok, tűlevelűek. Ára 2 K. — III. füzet. Maghás növények. Ára 3 K. Bérmentesítésre 45 fillér küldendő. (Kapható az Orsz. Erd. Egy.-nél.)
Fekete Lajos: Erdészeti alaptan. Ára 5 K. (Kapható Joerges A. özv. és fiainál Selmeczányán.)
Kövesi Antal: Grafostatika és vasszerkezetek. Ára 8 K. (Kapható ugyanott.)
Petricsék Adolf: A magyar birodalom fontosabb fás-növényeinek mag- és terméshatározója. Ára 1 K 60 f. (Kapható Joerges A. özv. és fiainál Selmeczányán.)
Stark Dezső: A vadász-vizsla. Gyakorlati útmutató a vizslanevelés, tanítás, használat és gyógykezeléshez. III. kiadás. Ára 2 K. (Kapható a «Pátria» irodalmi vállalatnál, Budapest, VIII. ker., Üllői-út 25 szám.)
Szécsi Zsigmond: Az erdőhasználaton kézikönyve. Ára 16 K. (Kapható Joerges A. özv. és fiainál Selmeczányán.)
Téglás Károly: Erdővédelem. Ára 5 K 40 f. (Kapható ugyanott.)
Tomasovszky Imre: Betűsoros tárgymutató az «Erdészeti Rendeleték Tára» I—XXIV. évfolyamaihoz. Ára 1 K. (Kapható ugyanott.)
Tuzson János dr.: A bükkfa korhadása és konzerválása. Ára 4 K. (Kapható Kilián Frigyes utódainál Budapest, Váci-u.)
Vadas Jenő: Az árvédelmi füzesek telepítése és művelése. Ára 50 f. (Megrendelhető a m. kir. földművelésügyi ministeriumnál és Nagel Ottó könyvkereskedésében, Budapest, Múzeum-körút 2 szám.)
Erdészeti segédtablák. Ára 8 K. (Megrendelhető a m. kir. földművelésügyi ministeriumnál.)
Erdei rovatok napló. Ára 1 K 20 f. (Megrendelhető ugyanott.)
Termési táblák 1886. Ára 2 K. (Kiadta Fülöp Szász-Coburg hg. erdőrendezősége, Jolsva, Gömör-megye.)

Bükkmakk-, álkác- és gledicsiamagvak!

STAINER GYULA

császári és királyi udvari szállító

Magyar magpergetőgyár, erdészeti magkereskedés Körmend, Vas m.

Erdészeti csemetetelek: Zalaegerszegen.

Erdészeti magvak! Elismert megbízható minőségű, szavatolt csiraképessegrű: tűlevelű, lomblevelű magvak: luczfenyő, erdei fenyő, vörösfenyő, feketefenyő, jegenyefenyő, banksfenyő, simafenyő stb. Akác-, gledicsia, kocsányos- és kocsánytalan tölgymakk. Gyümölcsmagvak: Alma-, körtemagvak prima. Facsemeték! Tűlevelű, lomblevelű facsemeték. (2.VII.3.)

Lelkiismeretes, szolid és pontos kiszolgálás.

Külön árajánlattal azonnal szívesen szolgálók!

Kocsányos és kocsánytalan tölgymakk! *Juglans nigra*

Erdészeti csemeték!

Folyómagvak!

Kizárólag saját pergetésű hazai fenyőmagvak!

Kitűnő minőségű, tűlevelű és lomblevelű

Első és egyedüli magpergető a Monarchiában, melynek saját nagy (100 hold) faiskolái vannak.

Erdészeti magvak, Facsemeték,

Gyümölcsmagvak, Tölgymakk, Gazdasági és fűmagvak, Fűmagkeverékek, Sorfák, Díszfenyők, Bokrok, Gyümölcsfákés vadonczok, Rózsák legnemesebb fajokban, Remis-csemeték, Helianthi salsifis és Csicsóka vadetetésre.

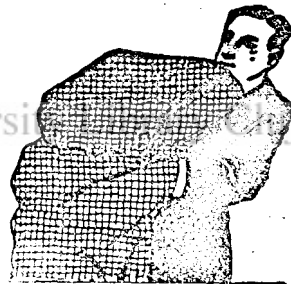
FARAGÓ BÉLA

CS. ÉS KIR. UD. SZÁLLÍTÓ

ZALAEGERSZEG

(5.V.2.)

Árjegyzékkel és árajánlattal kívánatra szívesen szolgálók.

Úri és női ruhának való

brünni posztót

legolcsóbb áron

Etzler és Dostal cégnél

Brünn, Schwedengasse 5 z.

a tanárok és állami tisztviselők egyesületeinek szállítóinál lehet beszerezni.

A magánember sok pénzt takarít meg, ha a posztót közvetlenül a gyártelepről szerzi be. — Bármily áron eladott árú új és divatos. — A legkisebb mennyiség is szállítva lesz. Gazdag tartalmú mintacsomag megtekintésre díjtanul és portómentesen szállítatik. (1.VIII.3.)

Jaegeringekhez szövetet, zephyrt, selymet, batistot, silkinget, satint, ruhaszöveteket, oxfordot, canevaszt, vásznat és mindennemű szövöttárút gyári áron ajánl **BALCZAR JÁNOS szövődéje** **Bystrei b. Nenstadt a. d. Mettau, Csehország.** (3.VI.3.) Minta ingyen és bérmentve. Magyar levelezés.

HIRDETÉSEK felvétetnek a kiadóhivatalban Budapest, V., Alkotmány-u. 6.

DIANA FEGYVER ATELIER
Gothard Sándor
 Herény, Szombathely mellett, Vas m.

Lerakat: **Budapest, VI., Váczi-körút 61. sz.,** a Magyar Motor- és Gépgyár irodájában.

Használati fegyverek

120 korona ártól felfelé.

A kontinens legnagyobb luxusfegyver-raktára.

Saját szerkezet — saját minták!